

Revista ECONOMICA

CONSILIUL SUPREM AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE — INSTITUTUL CENTRAL DE CERCETARI ECONOMICE

ÎNTRECEREA SOCIALISTĂ

PARTICIPARE AMPLĂ,

RESPONSABILĂ

LA REALIZAREA EXEMPLARĂ

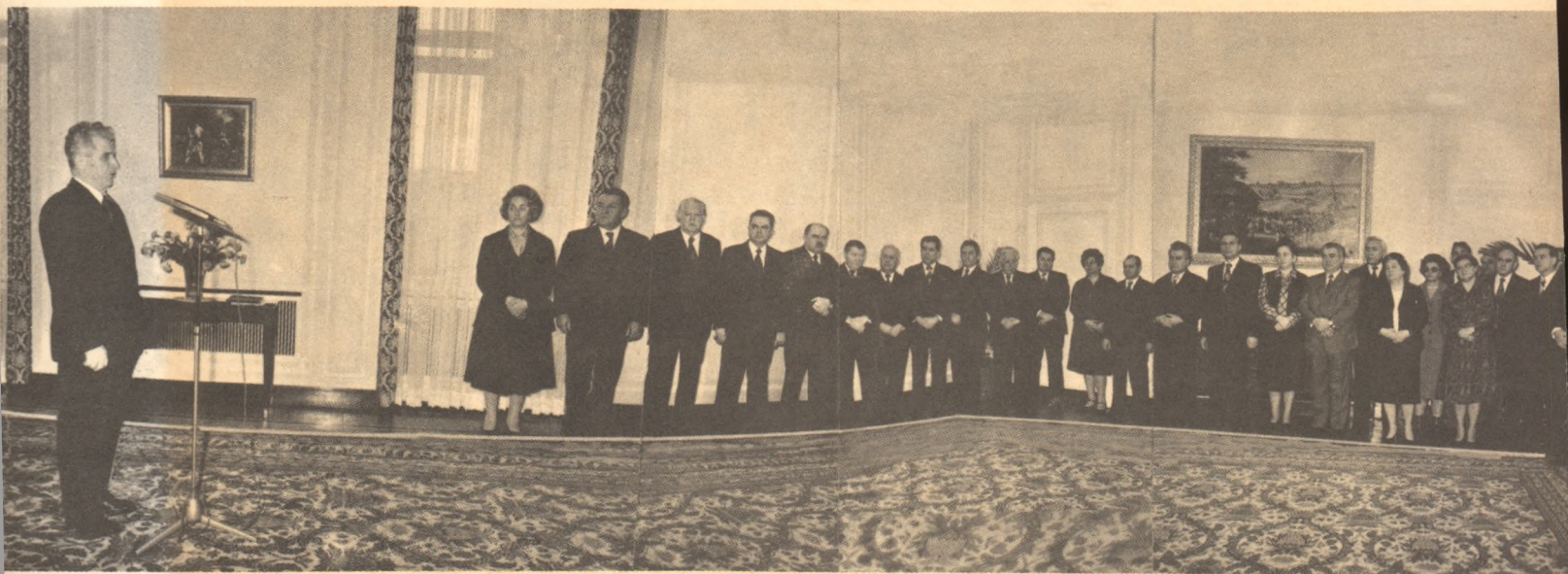
A PLANULUI

Cartea Jull. Huned. Dev.
SALA DE LECTURA

*Fierbinte omagiu, înaltă prețuire și profundă dragoste
pentru conducătorul iubit al partidului și statului,
al națiunii noastre socialiste*

SĂRBĂTORIREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU CU PRILEJUL ANIVERSĂRII ZILEI DE NAȘTERE

Felicități și urări adresate de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

„În ce mă privește, doresc să asigur partidul, Comitetul Central, să vă asigur pe voi, dragi tovarăși, că voi face totul, și în viitor, pentru a-mi îndeplini misiunea încredințată de partid și popor, că voi servi întotdeauna cauza socialismului și comunismului în România și în întreaga lume. Voi servi întotdeauna interesele și năzuințele poporului nostru spre o viață demnă, fericită și liberă. Voi face totul pentru a nu dezminți, în nici o împrejurare, faptul că partidul nostru și eu personal slujim neabătut cauza suveranității și independenței României, a înfloririi ei tot mai puternice, ca egală în rîndul națiunilor libere și independente ale lumii. Nu voi precupeți nimic, voi face totul ca partidul nostru să-și îndeplinească misiunea de a uni eforturile tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, ale întregului popor în vederea îndeplinirii Programului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea țării spre comunism, de asigurare a bunăstării și fericirii tovarășilor noștri naționali”.

NICOLAE CEAUȘESCU

SCRISOAREA

COMITETULUI POLITIC EXECUTIV AL C. C. AL P. C. R.

*Mult iubite și stimate
tovarășe NICOLAE CEAUȘESCU*

Dind glas gindurilor și simțămintelor întregului nostru partid și popor, dorim ca, la aniversarea zilei dumneavoastră de naștere, să vă adresăm, cu sentimente de profundă stimă și afecțiune tovarășească, cele mai calde felicitări și urări de viață îndelungată și fericită, multă sănătate și putere de muncă, spre binele și progresul patriei noastre socialiste, al înfloririi întregii națiuni.

Ne este tuturor deosebit de plăcut ca, în această zi aniversară — înscrisă în conștiința țării ca un înălțător moment sărbătoresc — să aducem un fierbinte omagiu, de aleasă prețuire și cinstire, proeminentei dumneavoastră personalități de conducător de partid și de stat, de înflăcărat patriot și revoluționar, de militant de frunte al mișcării comuniste internaționale și neobosit luptător pentru triumful idealurilor de pace, colaborare și progres ale umanității.

Împreună cu toți comuniștii, cu oamenii muncii din patria noastră, fără deosebire de naționalitate, dorim să dăm glas, și cu acest prilej, recunoștinței și prețuirii noastre deosebite pentru activitatea neobosită pe care o desfășurați în fruntea partidului și statului, în vederea asigurării progresului și înfloririi României socialiste, pentru tot ceea ce faceți spre binele și prosperitatea acestui popor, spre înălțarea lui, în deplină libertate și demnitate, pe culmi tot mai înalte de civilizație și bunăstare, spre comunism.

Sînt unanim apreciate înaltele dumneavoastră calități de comunist, de eminent om politic și de stat, hotărîrea, dirzenia și pasiunea revoluționară cu care v-ați angajat, încă din anii tinereții, în marile bătălii de clasă, purtate de partidul nostru în condițiile deosebit de grele ale ilegalității, pentru apărarea intereselor fundamentale ale clasei muncitoare, ale întregului popor, pentru libertate și dreptate socială și națională, pentru cauza nobilă a independenței și suveranității patriei.

Întreaga noastră națiune apreciază rolul decisiv pe care-l aveți în elaborarea și înfăptuirea politicii de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul României, magistrala contribuție teore-

tică și practică pe care o aduceți — aplicînd creator adevărurile generale ale materialismului dialectic și istoric, principiile socialismului științific la condițiile concrete din țara noastră — la fundamentarea și elaborarea celor mai corespunzătoare soluții pentru rezolvarea problemelor complexe ale construcției noii orinduirii, pentru asigurarea mersului ferm al patriei pe calea socialismului și comunismului.

Uriașa dumneavoastră activitate organizatorică și politică, realismul și spiritul profund științific pe care-l manifestați cu strălucire în toate împrejurările, căile și mijloacele înnoitoare, profund revoluționare pe care le promovați cu consecvență neabătută în organizarea și conducerea vieții noastre economice, politice, culturale și sociale au imprimat și imprimă un profund dinamism întregii opere de edificare a noii orinduirii, impulsionează puternic energiile și capacitatea de creație a poporului în lupta pentru o calitate nouă, superioară în toate domeniile construcției socialiste din patria noastră.

Ne mindrim cu toții că avem un asemenea partid cum este Partidul Comunist Român — centrul vital și conștiința întregii națiuni. La întărirea rolului său conducător în societate, dumneavoastră ați adus și aduceți o contribuție hotărîtoare. Tuturor comuniștilor le oferiți un înalt exemplu de luptă neobosită pentru întărirea continuă a legăturii partidului cu clasa muncitoare, cu țărănimea și intelectualitatea, cu masele largi ale poporului, pentru perfecționarea metodelor, a stilului de muncă și adîncirea democrației de partid, pentru crearea cadrului organizatoric corespunzător promovării neabătute a principiilor muncii colective și imprimarea unui spirit profund revoluționar în întreaga activitate a partidului nostru.

Organizînd opera de edificare socialistă în strînsă legătură cu poporul și pentru popor, ați manifestat și manifestați o preocupare deosebită pentru dezvoltarea și perfecționarea continuă a democrației muncitorești, a democrației socialiste, pentru lărgirea cadrului organizat de participare plenară, în condiții de deplină egalitate, a oamenilor muncii, a tuturor fiilor

patriei — români, maghiari, germani sau de alte naționalități — strâns uniți în Frontul Democrației și Unității Socialiste, la conducerea tuturor domeniilor vieții economico-sociale, a întregii societăți. Prin dialogul permanent și legătura strânsă pe care o mențineți cu întregul popor, prin prezența dumneavoastră nemijlocită în toate județele țării — în unitățile industriale, la sate, în instituții științifice, culturale sau de învățământ — acolo unde se realizează practic politica partidului de construcție socialistă, ați determinat în rîndurile comunistilor, ale întregului popor un puternic avînt în muncă, un spirit nou, de înaltă responsabilitate socială, de dăruire față de cauza socialismului și comunismului, de profund devotament în îndeplinirea sarcinilor și obiectivelor stabilite de partid pentru progresul multilateral al societății românești. Cuvîntul dumneavoastră, ideile și indicațiile pe care le dați, transpuse în practică, își găsesc materializare concretă în marile succese și realizări pe care oamenii muncii din întreaga țară le-au dobîndit în cei peste 15 ani de cînd vă aflați în fruntea partidului și statului — și care au marcat epoca celor mai fecunde înnoiri din întreaga istorie a României — în dezvoltarea avuției socialiste, creșterea și modernizarea forțelor de producție, sporirea venitului național și ridicarea continuă, pe această bază, a nivelului de trai, material și spiritual, al tuturor celor ce muncesc. Pentru toate aceste istorice realizări — care poartă din plin pecetea gândirii și faptei dumneavoastră cutezătoare — pentru strălucitele succese obținute de România pe calea progresului, civilizației și bunăstării, întregul nostru partid și popor vă înconjoară cu cea mai aleasă dragoste și recunoștință, hotărît să facă totul pentru triumful socialismului și comunismului în patria noastră.

Aționînd cu neobosită energie pentru dezvoltarea socialistă a României, v-ați impus totodată — spre mîndria întregii țări — ca personalitate proeminentă a vieții internaționale contemporane, în calitate de exponent și promotor cel mai autorizat al idealurilor și aspirațiilor de pace și progres ale națiunii noastre, ca strălucit militant pentru cauza generală a socialismului, a colaborării și prieteniei între popoare. Întreaga politică externă a țării noastre este organic asociată de numele, eforturile și contribuția dumneavoastră — unanim apreciată de popoarele lumii — la promovarea în viața internațională, în raporturile dintre state, a principiilor noi de relații — de deplină egalitate, respect al independenței și suveranității naționale, neamestec în treburile interne și avantaj reciproc, de nerecurgere la forță și la amenințarea cu folosirea forței. Sînt recunoscute și înalt apreciate pe plan mondial preocupările dumneavoastră pentru diminuarea agravării situației internaționale, pentru reluarea și continuarea cursului spre destindere și colaborare, pentru soluționarea numai pe cale pașnică a conflictelor și stărilor de tensiune dintre state. Popoarele lumii prețuiesc în mod deosebit consecvența și hotărîrea cu care militați în slujba apărării celui mai fundamental drept al oamenilor, al națiunilor — dreptul la viață, la existență liberă și demnă, la o dezvoltare independentă și suverană, fără nici un amestec din afară, conform tradițiilor și aspirațiilor lor; ele cunosc și apreciază energia cu care acționați pentru securitate și pace în Europa, pentru dezarmare, și în primul rînd pentru dezarmare nucleară, pentru

lichidarea subdezvoltării și instaurarea unui ordinii economice internaționale, pentru democratizarea largă a relațiilor internaționale și participarea, în condiții de deplină egalitate, a tuturor statelor și popoarelor la soluționarea marilor și complexelor probleme cu care se confruntă epoca noastră. Prin toată această neobosită activitate, prin inițiativa și acțiunile pe care România le-a desfășurat pe plan internațional, în spiritul păcii și înțelegerii între națiuni, ați adus patriei un mare prestigiu internațional, ați făcut ca poporul nostru să dobindească stima și prietenia sinceră a tuturor națiunilor lumii.

Comuniștii, întreaga noastră națiune dau o înaltă apreciere contribuției pe care o aduceți neobosit, într-un spirit de profundă principialitate, la dezvoltarea solidarității partidului nostru cu toate partidele comuniste și muncitorești, la întărirea coeziunii lor și promovarea unor relații cu adevărat noi, bazate pe deplină egalitate și dreptul de a-și elabora de sine stătător linia politică, strategia și tactica revoluționară, precum și la întărirea relațiilor de colaborare cu partidele socialiste, social-democrate, cu mișcările de eliberare națională, cu toate forțele progresiste, antiimperialiste din întreaga lume.

Sărbătorirea în acest an a zilei dumneavoastră de naștere — anul celei de-a 60-a aniversări a creării Partidului Comunist Român — ne oferă, mult stimat și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, prilejul de a vă asigura, încă o dată, de hotărîrea noastră fermă de a acționa neabătut, strâns uniți în jurul dumneavoastră, pentru îndeplinirea marilor obiective stabilite de Congresul al XII-lea, pentru dezvoltarea țării în noua etapă de construcție socialistă. Urmînd înaltul exemplu pe care ni-l oferiți, vom munci neobosit pentru a da viață prevederilor cincinalului 1981—1985, pentru a asigura ridicarea în anii ce vin a întregii activități economico-sociale, a conducerii societății la o calitate nouă, superioară. Însuflețiți de îndemnul și orientările dumneavoastră, vom milita cu toate forțele pentru întărirea continuă a unității și coeziunii întregului nostru partid, pentru creșterea continuă a rolului său conducător în societate, pentru sporirea capacității sale politice și organizatorice în unirea și mobilizarea plenară a forțelor și energiilor întregii națiuni pentru îndeplinirea Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, pentru victoria politicii de colaborare și pace în întreaga lume.

Din adîncul inimilor noastre vă dorim, cu toții, tovarășe Nicolae Ceaușescu, viață îndelungată și fericită, multe și mari bucurii și satisfacții în întreaga dumneavoastră activitate, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, cu toți cei ce vă sînt dragi și apropiați!

Să ne trăiți intru mulți ani, să vă aflați mereu, cu aceeași energie și tinerețe spirituală, în fruntea partidului și statului nostru, conducînd cu clarviziunea, siguranța și înțelepciunea care vă sînt caracteristice destinele poporului român, înaintarea României pe calea luminoasă a socialismului și comunismului, a independenței și prosperității.

În această zi aniversară, vă adresăm, cu toată căldura inimilor noastre, tradiționala urare: „La mulți ani!“.

București, 26 ianuarie 1981

COMITETUL POLITIC EXECUTIV AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Mult iubite
și stimate tovarășe
NICOLAE CEAUȘESCU

Cercetătorii, cadrele didactice și specialiștii din economie care activează în Institutul Central de Cercetări Economice, cu deosebite sentimente de stimă și dragoste, vă adresează cu prilejul zilei Dumneavoastră de naștere cele mai calde urări de sănătate, fericire și viață îndelungată la conducerea Partidului Comunist Român și a scumpei noastre patrii Republica Socialistă România.

Aducem la acest început de deceniu un vibrant omagiu contribuției Dumneavoastră creatoare, de o inestimabilă valoare, la elaborarea și înfăptuirea politicii revoluționare, profund științifice a partidului și statului nostru, grijii permanente pe care o purtați viitorului României, dezvoltării patriei noastre pe noi trepte de progres și civilizație, din care izvorăsc marile înfăptuiri obținute de poporul nostru în edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate, în toți cei peste 15 ani de când sînteți în fruntea partidului și statului nostru.

Ne exprimăm deosebita recunoștință față de prodigioasa activitate revoluționară, față de personalitatea Dumneavoastră, care v-ați închinat întreaga muncă și viață ridicării nivelului de trai și bunăstării poporului muncitor, promovării unei politici profund umane, ale cărei rațiuni fundamentale le reprezintă înflorirea multilaterală a personalității umane, formarea constructorului activ al comunismului pe pămîntul patriei noastre.

Politica externă consecventă și constructivă a țării noastre, al cărei promotor strălucit sînteți Dumneavoastră, largă recunoaștere pe plan internațional a personalității Dumneavoastră de revoluționar înflăcărat, de militant neobosit al respectării și întăririi independenței și suveranității popoarelor, de promotor al solidarității cu toate forțele progresiste din întreaga lume, în lupta pentru destindere, pace, cooperare și progres, au contribuit la afirmarea fără precedent a prestigiului României în lume și reprezintă pentru noi toți motive de legitimă mîndrie.

Mărețele perspective pe care le prefigurează României documentele Congresului al XII-lea al P.C.R., viziunea revoluționară pe care o împri-mați teoriei și practicii construcției economice, gîndirea novatoare promovată în întreaga viață socială, bazată pe studierea atentă a legilor obiective ale dezvoltării societății reprezintă pentru noi toți coordonate permanente ale activității viitoare.

Vă asigurăm, mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, că nu vom precupeți nici un efort pentru a răspunde exemplar înaltelor exigențe și cerințe puse de Dumneavoastră în fața cercetării economice românești, pentru a ridica întreaga noastră activitate pe noi trepte, calitativ superioare.

La mulți ani!

Institutul Central de Cercetări Economice

Poporul întreg, animat de cele mai alese sentimente de dragoste și înaltă prețuire, își omagiază președintele

26 IANUARIE, sărbătorirea zilei de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a constituit pentru poporul român un minunat prilej de a-și manifesta sentimentele de dragoste, de înaltă stimă, de profundă recunoștință față de cel mai iubit fiu al său, față de acela care, închinându-și viața, din fragedă vîrstă luptei revoluționare, și-a pus-o pe deplin în slujba binelui, progresului, prosperității, bunăstării patriei și națiunii. Într-o impresionantă unitate în jurul partidului, într-o atmosferă entuziastă, de elan revoluționar, de fermitate în muncă, de angajare deplină pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XII-lea, oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, prin zecile și sutele de manifestări sărbătorești, prin miile de telegrame plecate de pe întreg cuprinsul patriei, au transmis președintelui Nicolae Ceaușescu omagiul lor fierbinte, urările de viață lungă, de neobosită putere de muncă, pe care poporul, țara, le adresează președintelui ei.

Pentru că anii de cînd tovarășul Nicolae Ceaușescu se află la conducerea partidului și a statului s-au constituit în epoca cea mai rodnică din întreaga istorie a României, cea mai bogată în realizări, epoca în care valorile perene ale umanității, libertatea, independența, suveranitatea, demnitatea, au fost așezate pe pedestalul înalt ce li se cuvine de drept, iar prestigiul și respectul de care națiunea noastră se bucură în rîndul celorlalte națiuni egale ale lumii au atins cote nebănuite în trecut. Pentru că poporul român este pe deplin conștient de acest mare adevăr istoric, de faptul că noua noastră condiție economică, politică, socială, este indisolubil legată de prodigioasa activitate teoretică și practică a tovarășului Nicolae Ceaușescu, de înaltele sale calități de conducător revoluționar, animat de nobile sentimente umaniste, de idealul de a sluji cu deplină abnegație interesele țării, ale socialismului și comunismului. Dînd glas acestor sentimente de aleasă dragoste și recunoștință ale poporului față de cel care îl conduce în opera complexă a edificării societății socialiste multilateral dezvoltate, a ridicării pe noi trepte de progres, bunăstare și civilizație, în Scrisoarea Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., se spune: „Cuvîntul dumneavoastră, ideile și indicațiile pe care le dați, transpuse în practică, își găsesc materializare concretă în marile succese și realizări pe care oamenii muncii din întreaga țară le-au dobîndit în cei peste 15 ani de cînd vă aflați în fruntea partidului și a statului — și care au marcat epoca celor mai fecunde înnoiri din întreaga istorie a României — în dezvoltarea avuției socialiste, creșterea și modernizarea forțelor de producție, sporirea venitului național și ridicarea continuă, pe această bază, a nivelului de trai material și spiritual al tuturor celor ce muncesc“.

PRACTIC nu există domeniu, sferă de activitate a națiunii noastre care să nu fi beneficiat din plin de aportul dinamizator al gîndirii profund înnoitoare și, totodată, științific realistă a secretarului general al partidului. În viziunea sa autentic revoluționară, învățătura marxistă nu are un caracter închis, definitiv ci, tocmai datorită dialecticii pe care se bazează, trebuie să fie o teorie vie, creatoare, într-un permanent proces de înnoire prin capacitatea sa de raportare și de adaptare la realitățile în continuă mișcare, de asimilare a celor mai noi cuceriri ale cunoașterii umane. În aceeași măsură învățătura marxistă, care își propune să transforme societatea, operează cu realități și ca atare trebuie permanent aplicată în

funcție de condițiile concret specifice, istorice și naționale a fiecărui popor. Acesta este și spiritul în care secretarul general al partidului nostru s-a aplecat asupra problemelor dezvoltării societății noastre, oferind soluții și idei înnoitoare cutoare, în deplină corespondență cu realitățile și cu specificul nostru național, contribuind la descifrarea marilor procese transformatoare pe care le cunoaște lumea contemporană, adu cînd, prin toate acestea, contribuții prețioase la dezvoltarea în vătaturii marxist-leniniste, la îmbogățirea tezaurului teoriei și practicii revoluționare.

Dar, desigur, că tocmai știința și politica economică, economia fiind temeliea progresului multilateral al întregii noastre societăți, au fost cele care s-au bucurat de permanenta atenție și contribuție prestigioasă, teoretică și practică, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, de magistrala sa capacitate de analiză, de înțelegere a cerințelor și legităților obiective ale dezvoltării, de prospectare a noului, de identificare a tendințelor și orientărilor de viitor, de adevărate adevărilor generale ale revoluției și construcției socialiste la condițiile concrete ale țării și epocii noastre. Cu atît mai mult cu cît cu numai un deceniu și jumătate în urmă, România era încă o țară socialistă slab dezvoltată și se punea cu acuitate problema elaborării unei strategii care să ne permită ca într-o perioadă istorică scurtă să depășim această situație ca o condiție necesară a edificării cu succes a noii orînduirii.

ESTE UN merit deosebit al secretarului general al partidului nostru de a fi clarificat, cu o deosebită putere de pătrundere științifică, stadiul și etapele dezvoltării economico-sociale a României, ceea ce ne-a permis să apreciem cu realism și luciditate situația, să concentrăm eforturile asupra punctelor hotărîtoare, astfel încît, în prezent, pe baza succesele pe care le-am dobîndit, ne-am stabilit ca obiectiv fundamental al cincinalului în care ne aflăm atingerea nivelului de țară socialistă cu dezvoltare medie, iar în perspectivă pe acela al țării dezvoltate. Elaborarea conceptului de societate socialistă multilateral dezvoltată, concept cu o largă viziune prospectivă, de o mare complexitate, îmbrățișînd în interconexiunea lor toate laturile acțiunii sociale — de la făurirea bazei tehnico-materiale pînă la crearea omului nou, cu o înaltă conștiință revoluționară — a oferit un obiectiv clar, realist, poporului nostru, muncii sale creatoare, neobosite, pentru edificarea noii orînduirii, fiind considerat, pe deplin justificat, unul din bunurile cele mai prețioase ale gîndirii revoluționare a partidului nostru.

Stabilind liniile directoare ale strategiei atingerii acestui obiectiv istoric înscris în Programul partidului, secretarul general al partidului a desfășurat o vastă activitate pentru cercetarea aprofundată a noilor fenomene, a noilor cerințe ale dezvoltării. Modul creator, dinamic, de abordare a acestor evoluții contemporane, uneori imprevizibile și contradictorii, a conferit economiei noastre capacitatea sa de reacție și de adaptare. Desigur situația de criză, existentă în economia mondială, își pune amprenta negativă și asupra economiei românești, dar fără să împietzeze asupra obiectivelor fundamentale ale programelor noastre de dezvoltare. Mai mult, cu contribuția inestimabilă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, Congresul al XII-lea al partidului a elaborat și adoptat un complex de documente, care, ținînd seama de cele mai noi tendințe din viața economică și politică a lumii, este menit să asigure continuarea, în ritmuri dinamice, a progresului multilateral al României socialiste,

area ei în rîndul țărilor cu un nivel mediu de dezvoltare. Ne reamintim, în acest sens, programele privind asigurarea independenței energetice, promovarea cercetării științifice și tehnologice naționale, dezvoltarea teritorială armonioasă, creșterea neîncetată a nivelului de trai, scop suprem al întregii politici a partidului. Conceput ca o etapă de consolidare a succesor de pînă acum — teza a cărei însemnătate abia urmează să fie descifrată — actualul cincinal vizează și modificări de natură, astfel încît economia noastră să facă mai ușor față cererii de energie și de materii prime, să se bazeze în mai mare măsură pe resurse proprii, să le asigure o valorificare superioară

DAR VASTA operă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, depășește cu mult granițele economicului — iar cele semnalate mai sus constituie doar o sumară exemplificare — strălucind, într-un tot armonios, politicul, socialul, cultura, etic toate domeniile activității materiale și spirituale ale societății noastre. Umanist profund, atașat puternic tradițiilor democratice ale poporului român, secretarul general al partidului se distinge cu deosebită fermitate pentru o autentică democrație socialistă, pentru continua ei adîncire și perfecționare, pentru creșterea unui sistem de conducere a țării de către popor. „Cu poporul, pentru popor“, este o deviză pe care o întîlnim adeseori în cuvîntările secretarului general al partidului și care exprimă primă lapidar atașamentul său profund față de interesele poporului, convingerea sa de nezdruccinat că socialismul trebuie să fie societatea celei mai depline înfloriri a personalității umane, că democrația este o cerință obiectivă, o caracteristică fundamentală a socialismului. În același timp, în concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu, în viziunea sa dialectică, conducerea socialismului este însoțită de creșterea continuă a rolului conducător al partidului comunist, centrul vital al națiunii, gura forță capabilă să conducă și să organizeze masele, să elaboreze o politică științifică de edificare a noii orînduirii pe baza cunoașterii acțiunii legilor obiective ale dezvoltării societății. Între cei doi termeni, a arătat secretarul general al partidului, nu este o contradicție, ci, din contră, ei se presupun reciproc pentru că partidul comunist este legat prin mii de fire de popor, este exponentul cel mai fidel al intereselor, aspirațiilor și idealurilor celor mai nobile ale poporului.

Teza despre legătura indisolubilă dintre conducerea de către partid a societății și aprofundarea democrației socialiste își găsește o minunată aplicare și confirmare în practica noastră politică. Cu contribuția hotărîtoare a secretarului general al partidului a fost creat un complex ansamblu de instituții democratice care asigură participarea directă, sistematică, efectivă, a oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, la luarea deciziilor de la nivelul colectivităților în care muncesc și trăiesc pînă la nivelul întregii societăți. Conducerea întregii societăți de către partid se face în strînsă legătură cu masele, prin-o permanentă consultare cu ele. De la analizele și dezbaterile problemelor dezvoltării noastre în forumuri democratice naționale și pînă la nenumăratele vizite de lucru, cele efectuate în acest început de cincinal fiind cele mai recente exemple, tovarășul Nicolae Ceaușescu întreține un permanent dialog cu masele, dezbate și decide împreună cu ele măsurile ce se impun pentru perfecționarea activității, verifică modul cum sînt îndeplinite hotărîrile. Este un stil de muncă dinamic, concret, care a dus și duce la continua întărire a partidului nostru, la creșterea prestigiului său, la afirmarea sa plenară drept forță politică conducătoare a societății.

Elaborat pe baza unei profunde înțelegeri dialectice a procesului dezvoltării noastre ca o succesiune de acumulări cantitative, întrerupte prin necesare momente de salt calitativ, conceptul trecerii la o nouă calitate în toate domeniile activității răspunde unei cerințe obiective a actualei etape de dezvoltare condiționînd însăși ridicarea noastră în rîndul statelor cu o dezvoltare medie, situație ea însăși reprezentînd o nouă calitate, cu noi posibilități, dar și cu noi exigențe. Este deci un concept teoretic, care a fost transpus în măsuri practice de o deosebită însemnătate. Împreună cu conceptul privind perfectibilitatea și necesitatea perfecționării continue a conducerii și organizării economiei și a societății, aparținînd de asemenea tovarășului

Nicolae Ceaușescu, au condus la elaborarea și punerea în operă a noului mecanism economico-financiar, la afirmarea autoconducerii muncitorești și a autogestiuunii, la introducerea a noi indicatori și instrumente de conducere și de stimulare a colectivului de oameni ai muncii, ansamblu de măsuri menite tocmai să asigure realizarea saltului calitativ în economie, creșterea importantă, sub toate aspectele, a eficienței, economice, economisirea maximă a resurselor.

ACTIUNIND neobosit pentru dezvoltarea socialistă a României, pentru ridicarea patriei noastre pe un loc demn în rîndul națiunilor suverane, independente și egale ale lumii, tovarășul Nicolae Ceaușescu este, în egală măsură, preocupat de soarta omenirii, a civilizației umane. Forța sa de pătrundere în esența fenomenelor, capacitatea sa de analiză și de sinteză, realismul ce îl caracterizează, au permis președintelui României socialiste să descifreze procesele majore atît de complexe care se desfășoară în viața internațională contemporană, aprecierile sale, făcute cu diferite prilejuri, asupra noilor tendințe ce se conturează în planul raporturilor de forțe, al relațiilor dintre state și grupuri de state, al perspectivelor economice, găsindu-și deplina confirmare în evoluțiile ulterioare ale evenimentelor.

Manifestînd o înaltă răspundere atît pentru soarta poporului nostru, cît și pentru a omenirii în general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, caută și oferă neobosit soluții pentru îndepărtarea pericolului unui nou război, care periclitează însăși dănuirea speciei umane, militează consecvent pentru înlăturarea dezarmării, pentru salvagardarea păcii. Promotor al eticii și echității, președintele României a adus și aduce o contribuție prețioasă la elaborarea și fundamentarea conceptului de nouă ordine economică internațională, la afirmarea în viața internațională, în raporturile dintre state, a principiilor noi de relații — de deplină egalitate, respect al independenței și suveranității naționale, reamestec în treburile interne și avantaj reciproc, de nerecurgere la forță și la amenințarea cu forța. Într-un spirit de înaltă principialitate, secretarul general al Partidului Comunist Român, contribuie neobosit la dezvoltarea solidarității partidului nostru cu toate partidele comuniste și muncitorești, la întărirea coeziunii lor și promovarea unor relații cu adevărat noi, la întărirea relațiilor de colaborare cu partidele socialiste, social-democrate, cu mișcările de eliberare națională, cu toate forțele progresiste, antiimperialiste din întreaga lume. Prin toate acestea, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a impus, spre mîndria noastră, a tuturor, ca personalitate proeminentă a vieții internaționale contemporane, ca exponentul și promotorul cel mai autorizat al idealurilor de pace și colaborare ale națiunii noastre, ca strălucit militant pentru cauza generală a socialismului, înțelegerii și prieteniei între popoare. Sînt în mod deosebit apreciate fermitatea, înalta răspundere, cu care tovarășul Nicolae Ceaușescu militează pentru apărarea și respectarea dreptului vital al oamenilor, al națiunilor, dreptul la viață, la existență liberă și suverană, fără nici un amestec din afară, conform tradițiilor și aspirațiilor lor. Prin întreaga sa activitate neobosită pusă în slujba acestor nobile țeluri, președintele României socialiste a adus patriei sale, poporului său un mare prestigiu internațional, stimă și prietenia sinceră a tuturor națiunilor lumii.

Și anul acesta, anul aniversării a șase decenii de existență a Partidului Comunist Român, sărbătorirea tovarășului Nicolae Ceaușescu s-a transformat într-o grandioasă manifestație a unității tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului popor, în jurul partidului, al secretarului său general, cel care, aflat de mai bine de 15 ani la cîrma destinelor sale, s-a dovedit strălucitul continuator al marilor bărbați ai istoriei noastre. Cuvintele rostite de conducătorul partidului și al țării cu prilejul sărbătoririi zilei sale de naștere de către membrii Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. sînt un solemn legămint care ne angajează unanim. Este de altfel angajamentul care, alături de tradiționalele urări de viață lungă, s-a făcut auzit pe întreg cuprînsul țării. Urmind înaltul exemplu al tovarășului Nicolae Ceaușescu, întregul popor este hotărît să muncească neobosit pentru a înlătui prevederile cincinalului, pentru a asigura trecerea la o calitate nouă, superioară a întregii activități economico-sociale, pentru ridicarea patriei pe noi trepte de progres și bunăstare.

O concepție originală cu privire la conducerea societății de către partid și la adâncirea democrației socialiste

POPORUL ROMÂN se află într-o epocă de dimensiuni fără precedent în planul evoluției sale economice, sociale și spirituale, în plină afirmare a societății socialiste și comuniste. Privind retrospectiv la deceniile istoriei socialiste a țării noastre, distingem densitatea cu totul aparte a timpului de cind în fruntea României socialiste și a partidului nostru revoluționar se află tovarășul Nicolae Ceaușescu. Bilanțul împlinirilor este bogat cum n-a mai fost niciodată în istoria poporului nostru. Punându-și încă din tinerețe gândul, lupta și viața în slujba marilor idealuri ale clasei muncitoare, ale poporului întreg, formindu-se în acțiune și luptă ca militant revoluționar exemplar, tovarășul Nicolae Ceaușescu și-a desfășurat activitatea în consensul mersului ascendent al istoriei, faptele sale aducând o contribuție substanțială la bunăstarea, pacea și fericirea oamenilor muncii. Sub acest aspect, prezența sa permanentă, dinamică, competentă, cutezătoare, dătătoare de forță și încredere s-a făcut și se face întotdeauna simțită fie că este vorba de elaborarea liniilor directoare de dezvoltare a României, de adoptare a unor legi de importanță majoră pentru bunul mers al treburilor țării, de perfecționare continuă a relațiilor sociale, de dezvoltare neîntreruptă a democrației socialiste, de probleme fundamentale ale vieții artistice, literare și științifice, de întărirea capacității de apărare a țării, fie de poziția țării noastre față de probleme ale lumii contemporane.

Dovedind o mare elasticitate în gândire și acțiune, pricepere, măiestrie în conducerea partidului și a statului, putere de pătrundere în esența fenomenelor, în dezvăluirea contradicțiilor lor interne, justețe în alegerea mijloacelor pentru realizarea sarcinilor ridicate de mersul istoriei, tovarășul Nicolae Ceaușescu și-a adus o importantă contribuție la dezvoltarea activității teoretice și practice desfășurate de partid, îmbogățind cu noi idei, teze și concluzii tezaurul socialismului științific, patrimoniul cunoașterii și creației istorice a epocii noastre.

În acest context, o caracteristică fundamentală a întregii activități teoretice și practice a Partidului Comunist Român, în frunte cu secretarul său general, o constituie preocuparea permanentă pentru elaborarea unei concepții științifice, unitare și profund democratice cu privire la conducerea eficientă a tuturor domeniilor vieții economice și sociale. Partidul nostru a considerat întotdeauna că punerea în valoare a superiorității orînduirii socialiste nu se realizează spontan, ci impune o activitate conștientă și stăruitoare pentru studierea temeinică a realităților din fiecare etapă în vederea conducerii societății în directă relație cu cerințele și tendințele obiective ale dezvoltării sociale. Formulind tocmai această cerință a practicii construcției socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia: „**Întreaga activitate de conducere trebuie să se bazeze pe studierea și cunoașterea legilor obiective ale dezvoltării sociale — atît a celor cu caracter general, cît și a celor ce se formează și acționează în cadrul orînduirii socialiste.**”¹⁾

Este un merit deosebit al partidului nostru faptul că, ținind seama de adevărurile generale, de legitățile obiective, a elaborat o concepție științifică, revoluționară și profund democratică cu privire la conducerea societății, obiectivele, principiile și metodele de bază ale acestei activități oferind practicii sociale un ghid temeinic fundamentat și operațional pentru traducerea în viață a marilor idealuri ale socialismului și comunismului.

Într-un asemenea cadru, opera teoretică a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, impresionantă prin profunzimea, clarviziunea și multilateralitatea sa, izvorită din realitățile țării noastre, precum și ale vieții internaționale. Încorporează, într-o concepție științifică și originală, contribuții de inestimabilă valoare și în problematica esenței și conținutului democrației socialiste, a afirmării clasei muncitoare ca clasă conducătoare în societatea noastră, precum și a științei, despre rolul conducător al partidului revoluționar în procesul construcției societății socialiste și comuniste.

¹⁾ Nicolae Ceaușescu, România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, vol. 7, București, Ed. politică, 1973, p. 503—504

În fundamentarea și dezvoltarea concepției despre democrația socialistă și necesitatea rolului conducător al partidului revoluționar, tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut în vedere zecele materialismului dialectic și istoric după care existența partidului comunist și exercitarea de către acesta a rolului forță politică conducătoare, decurge din specificitatea determinismului social caracteristic societății socialiste. Cerințele obiective ale dezvoltării sociale proprii socialismului se înfățișează ca necesități înțelese, conștient însușite și în consecință conștient vertite în feluri deliberate ale activității umane. Ca fenomen social calitativ superior al dialecticii progresului, socialismul este caracteristică o schimbare fundamentală a raportului dintre spontan și conștient, factorul conștient, în stăpînirea și în conducerea acțiunii sociale, devenind coordonant esențial în conducerea acțiunii sociale.

Această dialectică nouă, în care primează factorul conștient impune în mod necesar existența și conducerea de către partidul revoluționar a societății. Forma cea mai înaltă de organizare politică a maselor, capabil să asigure o cunoaștere de mai profundă a cerințelor și tendințelor legilor obiective, să stabilească idealurile și programele, mijloacele cele mai eficiente pentru realizarea lor, partidul comunist este forța care conduce și mobilizează masele în opera de creație conștientă a noii orînduirii sociale. Din această concepție rezultă locul partidului revoluționar ca exponent al cerințelor și tendințelor obiective ale dezvoltării societății socialiste în toată complexitatea lor, rolul său în stabilirea pe această bază a obiectivelor fiecărei etape istorice, în organizarea și conducerea maselor pe drumul progresului.

Cunoașterea tendințelor dezvoltării societății românești, stabilirea pe acest temelii a obiectivelor fiecărei etape istorice, organizarea și conducerea maselor pe drumul progresului, transformarea în realitate a marilor posibilități de care dispune socialismul sînt strîns legate de existența și acțiunea dinamică a Partidului Comunist Român. Practica noastră socială, activitatea politică și ideologică au confirmat întru totul justețea tendințelor istorice ale socialismului științific cu privire la rolul partidului în procesul afirmării și dezvoltării societății socialiste.

Făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, etapă superioară în care a intrat întreaga operă de edificare a noii orînduirii, problemele noii calități a muncii în toate domeniile capătă o importanță prioritară — ridică exigențe și responsabilități sporite în fața partidului, determină creșterea continuă a rolului său conducător, implicarea lui tot mai puternică în studierea realităților, promovarea unei politici care să oglindească fenomenele și tendințele noi din sfera economicului, din domeniul politic, ideologic cu care se confruntă societatea românească și viața internațională.

În etapa actuală, a înfăptuirii istoricelor hotărîri ale Congresului al XII-lea al partidului, complexitatea și calitatea nouă a procesului de dezvoltare a economiei naționale, amplificarea și diversificarea obiectivelor social-politice și cultural-educative determină trăsături și aspecte noi în conținutul și formele de exercitare a rolului conducător al partidului. Evoluția noii societăți reprezintă o succesiune dinamică de perfecționări și transformări, din care nu lipsesc, desigur, neajunsurile și greutățile. Noua noastră orînduire a dobîndit cuceriri istorice, succese remarcabile. Nu totul este însă ideal, unele probleme abia urmează a fi soluționate. Sînt probleme a căror rezolvare este condiționată de ridicarea la un nivel mai înalt a forțelor de producție, de progresul mai intens al științei, culturii și învățămîntului, de formarea omului nou, de pregătirea cadrelor, de sporirea eficienței mijloacelor de care dispune societatea. Toate acestea obligă la experimentări într-un domeniu sau altul, la eforturi în vederea căutării de noi soluții. Societatea noastră — după cum subliniază în repetate rînduri tovarășul Nicolae Ceaușescu — se prezintă astfel ca rod al unui intens efort de creativitate, în economie, în toate celelalte domenii, desfășurat sub conducerea partidului, pentru elaborarea formelor celor

adevurate de organizare socială, în vederea afirmării per-
alității, a sistemului de valori ale umanismului revoluționar,
eone, ideologie, politică și educație.

Într-o asemenea viziune, în calitatea sa de forță politică
ducătoare, partidul se preocupă îndeaproape de aspecte esen-
e ale evoluției actuale a societății noastre cum sînt : dezvoltarea
într-o structură și o concepție modernă a forțelor de producție,
perfecționarea continuă a relațiilor de producție și so-
e, asigurarea cadrului organizatoric care să permită ma-
starea în sfera vieții sociale a fiecărui cetățean, participarea
mai activă a celor ce muncesc la conducerea societății și pro-
ției pe temelii democratice socialiste, al autoconducerii mun-
rești și autogestunii. Din ce în ce mai puternic s-a afirmat
placă nouă asupra căilor de dezvoltare a societății, rezultat al
ivității creatoare a partidului, a creșterii capacității sale de
conduce țara spre o înaltă prosperitate, s-au intensificat și
primit o orientare nouă, adecvată, munca politico-ideologică,
estigarea realităților, activitatea teoretică, acestea fiind tot
i mult legate de practica construcției socialiste în patria
istră, de evoluția și tendințele ce se manifestă pe plan mon-
il.

Perfecționarea constă în cadrul societății noastre socialiste
necesitate, un proces transformat conștient într-un program
acțiune cu obiective și mijloace de realizare precis conturate.
vită într-o concepție științifică, perfecționarea organizării
nomici după crearea ei ca un complex economic unitar, de-
re un imperativ al evoluției continue a societății socialiste ;
viziunea partidului, ea apare ca un proces ale cărui elemente
nponente se cer concretizate treptat, etapă cu etapă, pentru
levenii cumulative și a forma astfel linia ascendentă a pro-
sului social. Perfecționarea organizării vieții economice și a
orturilor sociale trebuie, de asemenea, privite în procesua-
tea lor calitativă. Astfel, perfecționările aduse relațiilor eco-
mice și sociale sînt cerute de necesitatea imperioasă și de
sibilitățile proprii societății socialiste menite să asigure
zvoltarea mai rapidă a forțelor de producție, concomitent cu
eșterea responsabilităților celor ce muncesc față de dez-
ltarea economică a țării. Nucleul esențial al întregii acțiuni
nștiente, deliberate a procesului de continuă perfecționare a
ietății românești este, în prezent, și în perspectiva socialis-
ului, Partidul Comunist Român.

Elementul esențial al progresului societății noastre socia-
te îl constituie avîntul economiei, dezvoltarea bazei sale teh-
co-materiale, prin continuarea industrializării, îmbunătățirea
ucturii pe ramuri a producției, sporirea productivității mun-
i. În domeniul dezvoltării economice, rolul partidului se con-
etizează într-un ansamblu original și armonios de orientări
acțiuni care asigură prioritățile necesare, stabilește formule
organizare pornind de la condițiile și nevoile fiecărei etape,
ecum și de la principiul centralismului democratic, a cărui
licare articulează rolul planului național unic, cu participa-
a mereu crescîndă a maselor de oameni ai muncii la stabili-
a opțiunilor și realizarea lor efectivă. O asemenea viziune
te esențială pentru transformarea acumulărilor cantitative
tr-o calitate nouă în activitatea economică, ca și în celelalte
ere ale vieții sociale.

După cum se știe, în procesul perfecționării întregii vieți
siale partidul a acționat pentru instituirea unui sistem atot-
prinzător de organisme colective de conducere în toate sec-
arele, în scopul asigurării cadrului organizatoric de partici-
are a maselor la conducerea societății. Prin măsurile stabilite
a creat acel cadru democratic care este de natură să faciliteze
ragerea celor ce muncesc la conducerea vieții economico-so-
ale pe toate treptele ierarhice.

Pornind de la cerințele trecerii la o nouă calitate a activi-
ții economice, partidul a fundamentat într-o concepție uni-
ră și atotcuprinzătoare un întreg sistem de măsuri care au
i vedere : afirmarea și întărirea autogestunii întreprinderilor
i care a fost pus de acord mecanismul economico-financiar cu
adrul organizatoric democratic creat, pentru a asigura unităților
onomice și organelor de conducere colectivă prghi și mij-
ace economico-financiare de exercitare efectivă a atribu-
ilor și răspunderilor acordate prin lege ; sporirea răspunderilor
rganizațiilor de partid și ale consilierilor oamenilor muncii din
ntreprinderi pentru întocmirea planului propriu de dezvoltare
conomico-socială ; elaborarea de către fiecare întreprindere a
ugetului de venituri și cheltuieli, care să constituie instrumen-
ul de bază al conducerii financiare, al analizei și controlului,
l asigurării echilibrului financiar ; introducerea ca indicator de
ază a valorii producției nete și producției fizice, precum și
perfecționarea celorlalți indicatori economico-financiar. Intro-
ducerea noului mecanism economico-financiar reflectă preocu-
area partidului nostru, a secretarului său general, pentru îm-
binarea armonioasă a conducerii planificate unitar a întregii
onomii cu autogestiuinea economico-financiară muncitorească.

Programul amplu de dezvoltare în continuare a României
socialiste adoptat de Congresul al XII-lea al partidului, purtînd
mprenta inestimabilei contribuții a tovarășului Nicolae
Ceaușescu, surprinde într-o concepție unitară și dinamică toate

sectoarele vitale ale activității economice și relațiile social-po-
litice și ideologice, pornindu-se de la premisa conexiunilor din-
tre ele, de la caracterul intrinsec al factorilor obiectivi și
subiectivi, de la imposibilitatea limitării acțiunilor de perfec-
ționare numai la unul dintre sectoarele date. Perfecționările din
domeniul economiei apar astfel ele însele corelate și condițio-
nate de perfecționarea continuă a întregii vieți sociale, politice,
ideologice și educative, de elaborarea și aplicarea unor acte
juridico-normative corespunzătoare, de numărul și calitatea ca-
drelor calificate, de ridicarea gradului de conștiință și a spiri-
tului de responsabilitate al tuturor oamenilor muncii. Într-un
asemenea cadru, partidul se afirmă tot mai puternic ca pro-
motor activ și în planul perfecționării relațiilor sociale, al de-
mocratiei socialiste, al legislației, al activității și educației po-
litico-ideologice, al întregii vieți spirituale. Creșterea rolului con-
ducător al partidului se interferează și condiționează adîn-
cirea continuă a democrației socialiste. Esențial este în acest
sens că în societatea noastră rolul conducător al partidului se
înfăptuiește direct, organic, în fiecare componentă a sa, am pu-
tea spune din interiorul lor, că între partid și popor există o pu-
ternică și indestructibilă unitate. După cum sublinia tovarășul
Nicolae Ceaușescu și la recenta Plenară a Consiliului Național
al Oamenilor Muncii, „rolul de conducător al partidului nu con-
stituie o noțiune abstractă, o lozincă de zile mari, ci trebuie
să se materializeze în activitatea de zi cu zi a fiecărei organi-
zații, a fiecărui comitet de partid, a fiecărui comunist. Numai
și numai în strînsă legătură cu clasa muncitoare, cu toți oa-
menii muncii, fără deosebire de naționalitate, partidul nostru
își va putea îndeplini cu succes misiunea sa istorică“.

În contextul creșterii rolului conducător al partidului, al
sporirii rolului și aportului clasei muncitoare la actul con-
ducerii social-economice, partidul a stabilit ca un număr impor-
tant de muncitori care lucrează direct în producție să facă
parte din consiliile de conducere ale instituțiilor centrale și
întreprinderilor.

Asemenea realități și fapte constituie expresia și afirmarea
concepției și activității partidului în domeniul dezvoltării de-
mocratiei, care pornesc de la cerința asigurării unei depline și
reale egalități între oameni, a realizării unor relații economice
și sociale echitabile, permițînd fiecărui cetățean, fără deosebire
de naționalitate, desfășurarea unei vieți demne, accesul liber la
învățătură, știință și cultură, participarea directă la conducerea
societății și producției, la luarea deciziilor ce privesc propria
lor existență, propriul viitor, destinele patriei.

În concepția dialectică, de o mare profunzime, a tovarășului
Nicolae Ceaușescu cu privire la afirmarea și implicarea parti-
dului în procesul perfecționării actului conducerii se disting
două aspecte, două laturi care se întrepătrund, se condiționează
reciproc : este vorba de conducerea științifică a întregului pro-
ces al construcției socialiste de către partid, pe de o parte, și
de aprofundarea continuă a democrației, de crearea tuturor
condițiilor pentru participarea cît mai directă și nemijlocită a
maselor largi populare la îndeplinirea actului de conducere în
toate domeniile vieții economice, politice și sociale, practic ale
întregii societăți, pe de altă parte.

Necesitatea conducerii științifice de către partidul comunist
decurge din complexitatea procesului făuririi noii orînduiri, care
nu poate fi realizat în mod empiric, fără definirea precisă a mă-
surilor și acțiunilor de ordin strategic și tactic, fără coordonarea
riguroasă a tuturor acestor acțiuni și a eforturilor poporului.
Promotor consecvent al celei mai autentice democrații, cu
nefărmurită încredere în nesecatul izvor al înțelepciunii colec-
tive a maselor, secretarul general al partidului nostru a sub-
liniat în repetate rînduri că făurirea societății socialiste nu
poate fi decît creația conștientă a maselor de oameni ai muncii,
că întreaga politică a partidului comunist, forța politică con-
ducătoare în societatea noastră, care se identifică pe deplin cu
năzuințele și interesele maselor populare, ale întregii societăți,
este tocmai o expresie a voinței poporului chemat să participe
activ la elaborarea acestei politici. În Raportul prezentat Con-
gresului al XII-lea al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a
reafirmat cu deosebită claritate principiul revoluționar potrivit
cărui dezvoltarea democrației socialiste, făurirea conștientă de
către popor a propriei sale istorii, constituie o necesitate obiec-
tivă a edificării noii orînduiri, întrucît numai împreună cu
întregul popor este posibilă asigurarea victoriei societății socia-
liste și comuniste.

Militînd neabătut pentru transpunerea în viață a acestui
principiu, din inițiativa și cu contribuția directă, teoretică și
practică, a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae
Ceaușescu, a fost creat și perfecționat un cadru organizatoric
complex, începînd de la nivelul unităților economico-sociale și
pînă la nivel național, unic în felul său, care asigură partici-
parea nemijlocită a tuturor categoriilor de oameni ai muncii.

Mihai CHIOREAN

Academia „Ștefan Gheorghiu“

(Continuare în pag. 24)

Omul — scopul și rațiunea tuturor activităților economico-sociale

REALITATEA SOCIAL-ISTORICĂ atestă că edificarea și dezvoltarea orînduirii noi, comuniste reprezintă un proces de mare amploare și complexitate înfăptuit de către masele populare — adevărații făuritori ai istoriei — organizate în mod conștient în funcție de condițiile concrete ale fiecărei națiuni. În acest proces, conștiința — individuală și socială — se unește cu acțiunea, idealul și scopul fiecărei națiuni urmărind transformarea aspirațiilor în realități concrete.

Pornind de la aceste adevăruri, textele selectate în volumul „Populația și forța de muncă” reflectă concepția unitară și sistemică a tovarășului Nicolae Ceaușescu, președintele României, secretarul general al partidului, asupra dezvoltării națiunii noastre, concepție elaborată pe baza unei adinci cunoașteri a realităților lumii de azi, a particularităților țării noastre, a învățămintelor istoriei, precum și prin investigarea științifică a evoluției vieții contemporane.

Integrată în vasta operă a președintelui României, concepția despre populație și forța de muncă reprezintă o contribuție de inestimabilă valoare la dezvoltarea teoriei revoluționare despre lume și societate, o fundamentare științifică de mare profunzime a întregii politici economico-sociale a țării noastre. Culegerea de texte evidențiază înaltele trăsături ce caracterizează gândirea și activitatea practică a președintelui României, cunoașterea profundă a cerințelor și problemelor fundamentale ale dezvoltării societății românești ca și a proceselor și fenomenelor esențiale din economia mondială și viața internațională; preocuparea continuă pentru aplicarea și dezvoltarea creatoare a teoriei revoluționare a clasei muncitoare, în funcție de condițiile concrete ale României; spiritul novator și marea forță de prevedere în formularea concluziilor teoretice și orientarea măsurilor practice privind dezvoltarea economico-socială, care dau politicii sociale a partidului și statului nostru o mare forță transformatoare și dinamizatoare pe plan național și puternice rezonanțe pe plan internațional. Ele conferă gândirii economice și social-politice românești puternice valențe universale, iar președintelui României, calitatea, larg recunoscută, de exponent prominent al științelor sociale contemporane. O dovadă grăitoare în acest sens este și apariția peste hotare a unui număr tot mai mare de lucrări din gândirea președintelui României.

CONCEPȚIA PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI în domeniul politicii demografice, se întemeiază pe ideea că omul este scopul și rațiunea oricărei activități sociale, că populația reprezintă avuția supremă a fiecărei țări și că, de aceea, problemele populației trebuie analizate și dezbătute în

cadru problemelor de fond ale condiției umane, ca o cerință majoră, esențială, a contemporaneității. În acest context, președintele țării noastre apreciază că în condițiile actuale ale lumii contemporane problemele populației nu pot fi analizate decât în strînsă legătură cu evoluția relațiilor dintre state, accentuînd în același timp că politica demografică din fiecare țară trebuie privită în raport cu condițiile istorice, naționale, economico-sociale specifice ale fiecărei națiuni. O altă latură majoră al gândirii teoretice și acțiunii practice a președintelui României socialiste o constituie abordarea problemei demografice, a evoluției populației, pornind de la raporturile dialectice dintre mișcarea populației și dezvoltarea economico-socială din fiecare etapă istorică.

În concepția sa, problemele demografice și planificarea dezvoltării populației se pun în mod diferențiat de la un continent la altul, de la o țară la alta, mai ales în ceea ce privește ritmul creșterii populației. Soluționarea corespunzătoare a acestor probleme aparține dreptului suveran al fiecărei țări. În ceea ce ne privește, așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, „partidul va urmări în continuare promovarea și întărirea sănătății poporului, stimularea natalității și asigurarea unui spor demografic normal, ocrotirea mamei și copilului, întărirea familiei, realizarea unor proporții juste în structura de vîrstă a populației, creșterea riguroasă fizică și intelectuală a noilor generații”.

O condiție esențială pentru soluționarea problemei populației este însă lichidarea subdezvoltării, apropierea nivelului de dezvoltare, crearea unor relații de echitate, egalitate și colaborare activă între continentele și statele globului, înfăptuirea unei păci trainice pe planeta noastră. Pornind de la aceste valențe umaniste ale gândirii sale, tovarășul Nicolae Ceaușescu desfășoară o vastă activitate pentru participarea activă a României la viața internațională, la lupta generală pentru promovarea unei politici noi, de largă colaborare între state, sprijină orice inițiativă sau acțiune menită să contribuie la unirea și intensificarea eforturilor popoarelor pentru soluționarea constructivă a marilor probleme ale lumii de azi, pentru asigurarea progresului și civilizației omenirii.

În același timp, culegerea de texte cuprinse în volum evidențiază pregnant concepția președintelui țării noastre, că ridicarea gradului de civilizație al populației depinde, în primul rînd, de eforturile proprii ale fiecărei țări, de felul în care se realizează dezvoltarea economică și socială a fiecărui popor, de modul cum se asigură utilizarea resurselor materiale și umane proprii, răspîndirea și valorificarea cuceririlor științei și culturii în întreaga viață socială. Dar, subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu, „noi considerăm

Din gândirea economică a președintelui României

NICOLAE CEAUȘESCU

Populația și forța de muncă

EDITURA POLITICĂ

că, în soluționarea acestei probleme și în ridicarea generală a gradului de civilizație și bunăstare al popoarelor, un rol însemnat revine dezvoltării și diversificării colaborării pe plan internațional, statornicirii unor relații echitabile, de deplină egalitate între state, bazate pe principiile respectării independenței și suveranității naționale, neamstec în treburile interne și avantaj reciproc, pe dreptul fiecărui popor de a fi deplin stăpîn pe destinele sale.”

Așa cum reiese din lectura volumului, ca de altfel, din întreaga operă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, caracterizată printr-un profund și autentic umanism, în condițiile socialismului, populația, în totalitatea sa, reprezintă nu numai o premisă esențială a progresului, nu numai izvorul din care se alimentează permanent forța de muncă, forța productivă a societății, ci și beneficiarul roadelor muncii comune.

Sînt relevante, astfel, cu pregnanță, semnificațiile largi, revoluționare, pe care președintele României socialiste le atribuie acțiunilor menite să asigure creșterea sistematică a nivelului de trai, al întregii populații, felul suprem al politicii partidului nostru, să asigure ridicarea gradului de civilizație a tuturor localităților țării, lichidarea migrării populației spre orașele mari, transformarea armonioasă a întregii structuri administrativ-teritoriale și a vieții sociale, făurirea deplinei egalități în ceea ce privește condițiile de muncă și viață, exercitarea drepturilor și afirmarea în cîmpul vieții sociale a tuturor cetățenilor țării. S-au creat astfel condițiile reale pentru împletirea armonioasă a criteriilor economice cu cele sociale și politice. Iar justetea deplină a politicii demografice a partidului și statului nostru, călăuzită de concepția profund științifică a tovarășului Nicolae Ceaușescu, își găsește confirmarea în realizările remarcabile obținute de poporul nostru în ultimii 15 ani, pe plan intern și extern, în creșterea prestigiului țării noastre în lume.

TEXTELE selecționate în continuare în volum, scoate în evidență uriașa bogăție de idei, o gamă largă de acțiuni, forme și metode deosebit de utile pentru cercetarea științifică și activitatea practică în do-

meniu pregătirii și perfecționării forței de muncă. „Trebuie să se înțeleagă, preciza tovarășul Nicolae Ceaușescu, că pregătirea cadrelor reprezintă o parte importantă, esențială, a planului general de dezvoltare economico-socială a țării“. În acest sens, se poate reține că unul din obiectivele importante ale politicii partidului și statului nostru îl constituie dezvoltarea și perfecționarea învățământului de toate gradele. Pe baza concepției și acțiunilor inițiate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, s-a creat o rețea școlară cuprinzătoare, oferind tinerilor largi posibilități de învățătură, în funcție de aptitudinile și dorințele lor, de cerințele economiei și culturii noastre socialiste în plin avânt. O largă dezvoltare a primit învățământul profesional, s-au înființat licee industriale, agricole, economice, pedagogice, care sînt frecventate de un număr tot mai mare de tineri și care pe lângă pregătirea de cultură generală le asigură și temeinice cunoștințe profesionale de specialitate.

Paralel cu preocuparea pentru sporirea numărului de cadre, a diversificării pregătirii lor pe specialități în raport cu cerințele dezvoltării economico-sociale a țării, a perfecționării structurii rețelei școlare în România, ample acțiuni, evidențiate în textele selectate, se referă la creșterea nivelului calitativ al pregătirii cadrelor, la scurtarea perioadei de integrare a acestora în producție, în viața economico-socială, la creșterea eficienței folosirii lor după absolvire. Tocmai transpunerea în viață a concepției tovarășului Nicolae Ceaușescu privind integrarea învățământului cu cercetarea și producția, a marcat o nouă etapă în modernizarea școlii românești, asigurând condițiile trecerii la o calitate nouă, superioară în pregătirea teoretică și practică, politico-ideologică, estetică și etică a întregului tineret școlar.

Analizînd în profunzimea lor legitățile obiective ale societății contemporane, dominată de revoluția ce se desfășoară în știință și tehnică, de profunde transformări ce se înregistrează prin aplicarea științei, precum și de dezvoltarea democrației socialiste, de trecerea la autoconducerea muncitorească și generalizarea aplicării noului mecanism economico-financiar, tovarășul Nicolae Ceaușescu a acordat o mare însemnătate necesității improspătării și perfecționării continue a cunoștințelor tuturor cadrelor din economie, ale personalului din învățământul de toate gradele, precum și ale cadrelor de conducere de la toate nivelurile activității sociale și politice. Cu aportul decisiv al tovarășului Nicolae Ceaușescu, în țara noastră, încă din 1971, a fost creat un sistem național de perfecționare a cunoștințelor profesionale ale oamenilor muncii de toate categoriile, menit să asigure realizarea acțiunii de reciclare, astfel ca, periodic, cel puțin o dată la cinci ani, fiecare om al muncii să participe la o formă organizată de perfecționare a pregătirii profesionale, tehnice și științifice. În acest sens, în volum sînt cuprinse și o serie de texte referitoare la necesitatea stringentă de ridicare a competenței cadrelor, însușirea temeinică a științei conducerii economiei naționale, perfecționare a pregătirii economice și profesionale prin studiu individual și în forme organizate, a tuturor lucrătorilor din economie, de la ministru, pînă la muncitor. Se asigură astfel însușirea aprofundată de către cadrele de conducere care activează pe linie de partid și de stat a științei conducerii, de care depinde so-

luționarea în cît mai bune condiții a cerințelor impuse de progresul rapid și multilateral al societății noastre, se dezvoltă capacitatea de aprofundare și interpretare justă de către oamenii muncii, de către cadrele de partid și de stat a problemelor vieții internaționale actuale, a marilor schimbări și tendințe care se produc în evoluția societății contemporane.

CULEGEREA de texte pune în evidență, pe un spațiu larg, fermitatea și consecvența cu care tovarășul Nicolae Ceaușescu promovează cele mai noi forme și metode de pregătire, repartizare și utilizare eficiente a forței de muncă. Acestui obiectiv îi sînt subordonate și preocupările asidue de mare amploare pentru perfecționarea organizării și conducerii vieții economico-sociale. În concepția și acțiunea practică a președintelui României socialiste, aceste probleme sînt abordate într-un cadru mult mai cuprinzător, cu valențe economice și social-politice multiple, cu remarcabile contribuții originale, în care eficiența utilizării forței de muncă nu se rezumă la simpla maximizare a raportului dintre rezultatele activității economice și eforturile făcute în acest scop, ci este așezată pe temeiul de neîncalcat al nevoilor sociale și al relațiilor specifice orînduirii noastre sociale, al realizării dublei calități a oamenilor muncii și afirmării plene a democrației socialiste.

În orînduirea socialistă, utilizarea forței de muncă reprezintă un proces planificat, conștient dirijat. În acest context, volumul pune în evidență nu numai valențele economice ale forței de muncă, ci și finalitatea socială și politică a măsurilor de perfecționare continuă a mecanismului economico-social de folosire rațională a forței de muncă, necesitatea realizării unei corelații directe între ridicarea gradului de dezvoltare economică și creșterea nivelului veniturilor populației, promovarea consecventă a repartiției după cantitatea, calitatea și importanța muncii depuse, precum și a principiilor eticii și echității socialiste, analiza amplă și fundamentată a sistemului de integrare organică a intereselor individuale cu interesele generale, prin producție, repartiție și consum, fundamentarea științifică a conceptelor de bunăstare materială și spirituală a poporului, precum și de nevoi științifice determinate. Tovarășul Nicolae Ceaușescu, în opera sa, acordă o atenție deosebită factorilor care influențează utilizarea și mișcarea forței de muncă, în toate domeniile de activitate, căilor de asigurare a valorificării cît mai complete a tuturor resurselor de muncă, precum și a formelor de stimulare materială și spirituală a oamenilor muncii. În această ordine de idei, se pune pregnant în lumină, rolul organizării și conducerii științifice a producției și a muncii ca factor determinant al creșterii eficienței activității din fiecare domeniu și al sporirii aportului forței de muncă la dezvoltarea economico-socială a patriei noastre. „Organizarea producției și a muncii, se arată în unul din texte — reprezintă astăzi, una din cele mai importante rezerve de creștere a eficienței activității economice. Fiecare unitate economică trebuie să acționeze pentru programarea optimă a producției, a stocurilor, a folosirii utilajelor și forței de muncă, pentru raționalizarea consumurilor, mecanizarea transporturilor interne“. În concepția președintelui, accentuarea acțiunilor pentru mai buna orga-

nizare a producției și a muncii, pentru mecanizarea și automatizarea proceselor de producție, și de conducere a activității economice sînt direct orientate pentru a obține o creștere mai substanțială a productivității muncii — factorul hotărîtor al dezvoltării accelerate a patriei noastre socialiste. Concluzia de inestimabilă valoare teoretică și practică a tovarășului Nicolae Ceaușescu, că, „Pînă la urmă totul se reduce la productivitatea muncii“ și că de fapt „Orice risipă înseamnă tot o risipă de muncă“, deschide o arie amplă pentru cercetarea și practica economică. Direcționarea măsurilor pentru creșterea productivității muncii, trebuie privită nu în general, la nivel de ramură, sau subramură, ci pe fiecare întreprindere în parte, astfel ca trecerea la săptămîna de lucru redusă să nu afecteze veniturile, ci să le mențină la nivelul prevăzut în plan, asigurînd, totodată, și creșterea corespunzătoare a productivității muncii.

UN LOC DISTINCT, în volum, este rezervat textelor care evidențiază importanța ce o acordă președintele Republicii problemelor referitoare la întărirea răspunderii, a ordinii și disciplinei, la perfecționarea stilului și metodelor de muncă în toate domeniile, pentru soluționarea operativă a problemelor complexe pe care le ridică activitatea practică, asigurarea condițiilor afirmării cu putere a inițiativei creatoare a organelor colective de conducere, a maselor de oameni ai muncii. Pentru realizarea acestor obiective, tovarășul Nicolae Ceaușescu evidențiază necesitatea acordării unei atenții sporite întăririi disciplinei în toate sectoarele de activitate, creșterii răspunderii în muncă, condiție hotărîtoare pentru realizarea programului de înflorire multilaterală a patriei noastre. „Trebuie să acordăm mai multă atenție creșterii răspunderii în muncă și exigenței față de felul în care, fiecare, la locul său își îndeplinește atribuțiile incredințate — arată tovarășul Nicolae Ceaușescu. Nu trebuie să trecem peste nici o lipsă! Să nu fim îngăduitori cu lipsurile, cu greșelile! Tolerarea lipsurilor nu este o atitudine comunistă, nu reprezintă o manifestare a umanismului, așa cum în mod greșit înțeleg, poate, unii.“

Cititorul găsește în volum o serie de acțiuni și orientări date organizațiilor de partid, de stat și obștești, pentru a munci cu fermitate, pentru dezvoltarea conștiinței socialiste, pentru ca fiecare om al muncii să înțeleagă faptul, că socialismul presupune o înaltă conștiință cetățenească, patriotică și revoluționară.

Prin conținutul ei, culegerea de texte consacrată **Populației și forței de muncă**, oferă o imagine concludentă asupra unei noi laturi a concepției președintelui României socialiste, reliefînd originalitatea cu care sînt abordate și fundamentate toate problemele făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră. Volumul se constituie, în același timp, ca un prețios ajutor pentru comunisti, pentru toți oamenii muncii angajați în marea operă de traducere în viață a politicii Partidului Comunist Român, în activitatea practică de îndeplinire a hotărîrilor Congresului al XII-lea al P.C.R., și a Programului P.C.R. de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Roman CRIȘAN
Cluj-Napoca

Întrecerea socialistă — participare amplă, responsabilă la realizarea exemplară a planului

P RIMUL AN al celui de-al șaptelea cincinal a debutat sub semnul rodniciei muncii. Fiecare zi din luna ce se încheie a înscris, în ceea ce va putea constitui o cronică a calității și eficienței, trecerea la fabricarea a noi produse cu performanțe superioare — multe din ele suplinind importul, intrarea în funcțiune a unor obiective de investiții, punerea în practică a unor soluții de diminuare a consumurilor materiale și energetice. Eroica noastră clasă muncitoare, toți oamenii muncii fundamentează, prin asemenea dovezi ale vredniciei, ale patriotismului socialist, convingerea exprimată de tovarășul Nicolae Ceaușescu — că „**anul 1981, cincinalul în care intrăm vor aduce poporului român noi și mari realizări în muncă și în viață, vor spori tezaurul avuției naționale, ridicând pe o treaptă superioară nivelul de trai material și spiritual al întregii națiuni**”.

Ideile, sarcinile și măsurile cuprinse în cuvîntarea secretarului general al partidului la recenta Plenară a Consiliului Național al Oamenilor Muncii — amplu program de acțiune pentru organele de conducere, pentru toate colectivele din economie, proiectul Tezeilor pentru cel de-al II-lea Congres al consiliilor oamenilor muncii din industrie, construcții, transporturi, circulația mărfurilor și finanțe, ce va avea loc în luna mai, constituie acum obiectul unor largi și responsabile dezbateri în adunările generale, stimulînd gîndirea și voința colectivă pentru valorificarea superioară a potențialului din fiecare unitate economică, în vederea realizării cu mijloacele de care dispunem a unor rezultate tot mai bune.

În această atmosferă însuflețită s-a declanșat **întrecerea socialistă pe anul 1981**, puternică motivație pentru mobilizarea și participarea conștientă a tuturor oamenilor muncii la realizarea exemplară a sarcinilor ce revin fiecărui colectiv de muncă din planul național unic de dezvoltare economico-socială.

Planul determină parametrii cantitativi și calitativi ai activității în funcție de resursele identificate ca certe — cele existente și cele care urmează a fi create prin însăși derularea coordonată a acestei activități în toate ramurile economiei naționale. El nu poate lua însă în considerare resursa majoră pe care o constituie inițiativa, creativitatea, voința de autodepășire a milioaneilor de lucrători din sfera producției materiale. Această componentă morală, pe care socialismul o așază la rangul de forță de producție, se exprimă în angajamentele asumate de către colectivele de oameni ai muncii, ca proprietari, producători și beneficiari și care, în condițiile autoconducerii și autogestivității, capătă semnificația unei redimensionări a planului pe baza unei noi interpretări a potențialului efectiv, în funcție de nevoile economiei naționale.

Este ceea ce rezultă pregnant din **chemările la întrecere** lansate, în aceste zile, de unități reprezentative din industrie, agricultură, construcții, transporturi, comerț-servicii, din cercetare și proiectare. Prin cifrele concrete — raportate la sarcinile și condițiile specifice întreprinderilor respective — ale angajamentelor îmbunătățite pe care le conțin, dar mai cu seamă prin bogatul inventar de direcții și posibilități de acțiune constituit din principalele măsuri tehnice și organizatorice, chemările nu numai că determină o vie emulație în rîndul celorlalte unități din ramură ori subramură, dar și o canalizează spre obiectivele și căile unei eficiențe înalte,

prin respectarea strictă a cerințelor impuse — și valorificarea deplină a cadrului favorabil oferit — de noul mecanism economico-financiar.

Din conținutul chemărilor rezultă pregnant însușirea comandamentelor majore formulate în documentele Congresului al XII-lea al P.C.R., în cuvîntările secretarului general al partidului, amplă deschidere spre o calitate nouă, superioară a întregii activități, conștiința faptului că pentru a avea mai mult, pentru a satisface cerințele sociale la nivelul întregii națiuni trebuie să lucrăm mai bine în fiecare unitate, la fiecare loc de muncă, respectînd totodată restricțiile și interdependențele economice ale actualei etape de dezvoltare. Aceasta implică participare, implică promovarea și generalizarea inițiativelor valoroase, întărirea ordinii și disciplinei, pe suportul dinamizator al unei intense munci politico-educative de masă, care să dea întrecerii caracterul unui angrenaj bine reglat, prin obiective concrete, de la nivelul fiecărui om, al secției, șantierului, fermei, pînă la cel al întreprinderii, județului, ramurii.

O BIECTIVELE întrecerii socialiste vizează :

● **în industrie** : îndeplinirea planului producției fizice în structura sortimentală prevăzută și contractată și a producției nete în condițiile obținerii unui volum sporit de producție la 1 000 de lei fonduri fixe, realizarea unor cantități suplimentare la materii prime și resurse energetice, la produsele ce au asigurată desfacerea la export ;

● **în agricultură** : depășirea producțiilor vegetale și animale planificate, atît global cît și la fiecare cultură și specie de animale, asigurarea întregului necesar de furaje, mobilizarea deplină a potențialului uman, material și tehnic pentru executarea în timp optim și de cea mai bună calitate a lucrărilor agricole, aplicarea și respectarea strictă a normelor și regulilor agrotehnice, strîngerea la timp și în bune condiții a recoltei, livrarea la fondul de stat a întregii cantități de produse prevăzute ;

● **în construcții-montaj** : realizarea la termen și de bună calitate a capacităților de producție industrială și agro-zootehnică aflate în execuție, a celorlalte obiective de investiții stabilite, accelerarea montării utilajelor din stoc, îndeplinirea prevederilor planului construcției de locuințe, în condițiile respectării tuturor obligațiilor stabilite prin noua Lege a investițiilor ;

● **în transporturi** : realizarea planului de transport în condiții de eficiență sporită, de siguranță și regularitate, folosirea integrală a capacității mijloacelor

de transport, reducerea staționării acestora la încărcare-descărcare, optimizarea circulației produselor între furnizori și beneficiari ;

● **în cercetare-proiectare** : concentrarea potențialului de creație tehnică și științifică în vederea finalizării tuturor obiectivelor prevăzute în plan, adaptarea elastică și operativă pentru realizarea unor obiective noi impuse de cerințele și necesitățile actuale ale dezvoltării economico-sociale, creșterea contribuției la promovarea în producție a ceea ce este nou și eficient, inclusiv prin lărgirea asistenței tehnice în unitățile economice pentru asimilarea materialelor, tehnologiilor, mașinilor, metodelor cunoscute.

A CESTOR direcții specifice li se adaugă obiective comune diferitelor ramuri, referitoare la indicatorii calitativi și imperativele economice cu rol determinant într-o dezvoltare predominant intensivă :

— reducerea costurilor de producție, cu deosebire a cheltuielilor materiale, respectarea unui regim sever de economisire a materiilor prime, materialelor, combustibililor și energiei, folosirea deplină și cît mai eficientă a resurselor secundare, recondiționarea pieselor de schimb și agregatelor ; adaptarea la condiționările introduse prin noile prețuri de producție și livrare pentru asigurarea unei activități rentabile și creșterea volumului de beneficii ;

— executarea la termen și în conformitate cu condițiile din contracte a obligațiilor de livrări la export, creșterea competitivității produselor, serviciilor etc. oferite partenerilor străini, sporirea aportului valutar net, aplicarea întocmai a prevederilor Legii pentru întărirea autoconducerii și autogestivității în activitatea de comerț exterior ;

— creșterea productivității muncii, a ponderii personalului direct productiv, optimizarea folosirii capacităților de producție, dezvoltarea activității de autoutilare în vederea extinderii mecanizării și automatizării ;

— ridicarea nivelului tehnic al producției, modernizarea tehnologiilor, asimilarea de materiale, produse, repere și piese de schimb cu performanțe superioare și care să le înlocuiască pe cele din import, îmbunătățirea calitativă a tuturor produselor din gama de fabricație.

Asumarea, în adunarea generală a oamenilor muncii, a angajamentului ca răspuns la chemarea pe ramură, construit începînd de la formațiile de lucru și secții, impune colectivului fiecărei unități ca în organizarea întregii sale activități să considere nivelele din acest angajament drept indicatori ai unui plan intern cu caracter obligatoriu.

D E AICI decurg și pentru organele de conducere colectivă răspunderi deosebite în legătură cu organizarea și desfășurarea întrecerii, în ce privește :

— urmărirea periodică a îndeplinirii programelor unitare de măsuri ;

Dan CONDREA

(Continuare în pag. 13)

La început de an — acțiuni ferme pentru realizarea planului

CONCENTRAREA EFORTURILOR PENTRU ACCELERAREA PUNERII ÎN FUNCȚIUNE A OBIECTIVELOR DE INVESTIȚII

ÎN POLITICA de investiții principală orientare o constituie **concentrarea forțelor pe un număr restrins de obiective** pentru a se asigura darea în funcțiune a tot ceea ce s-a prevăzut pentru acest an. **Aproape toate investițiile anului 1981 sînt începute în anii precedenți; în acest an nu vor mai începe noi lucrări de investiții**, în afară de câteva obiective pentru prelucrarea unor materiale refolosibile, dezvoltarea producției materiilor prime și a industriei alimentare. În contextul acestei orientări — care se va menține și în 1982 — apare necesar ca ministerele, centralele și întreprinderile să nu mai efectueze noi propuneri de dezvoltare ci, alături de toți ceilalți factori investiționali să-și amplifice eforturile pentru accelerarea montajului utilajelor tehnologice din stoc, pentru funcționarea la indici înalți a capacităților de producție, atingerea parametrilor proiectați, realizarea la timp a întreținerii și reparațiilor capitale.

Un obiectiv prioritar — finalizarea lucrărilor începute

PRIORITĂȚILE programului de investiții se concretizează în jurul obiectivului central al finalizării accelerate a lucrărilor începute, al conectării operative a acestor capacități la circuitul producției. Desigur, în acest sens va trebui orientată și întreaga activitate de asigurare a documentației tehnico-economice de execuție.

Pentru lucrările în continuare, care în planul pe anul 1981 detin o pondere de peste 90 la sută, un rol determinant în buna organizare a activității organizațiilor de construcții și, respectiv, în realizarea planului de investiții îl deține **elaborarea și aprobarea detaliilor și devizelor de execuție (D.D.E.)**. Și aceasta deoarece deși pentru 1981 documentațiile ar fi trebuit să fi fost predate cu 6 luni înainte, la 1 decembrie 1980 erau încă mulți titulari de investiții care aveau importante rămăneri în urmă la livrarea D.D.E. față de volumul de C+M din planul anual (M.C.I. 27 la sută, M.E.F.M.C.

26,7 la sută, M.I.C.M. 24,2 la sută, C.P.J. Caraș-Severin 39,8 la sută, C.P.J. Argeș 32,5 la sută, C.P.J. Ialomița 30,5 la sută ș.a.). Ca urmare, realizarea ritmică a lucrărilor de construcții-montaj impune o maximă concentrare în aceste luni de început de an pentru elaborarea și predarea integrală a documentației la organizațiile de construcții-montaj.

Totodată, se cer asigurate și **notele de comandă și proiectele de execuție** pentru cele câteva obiective noi de investiții înscrise în plan, prevăzute să înceapă în anul 1981. Eforturi deosebite în această direcție se impun în special din partea ministerelor economice care cu o lună înainte de începerea anului prezentau mari restanțe în ce privește definitivarea și aprobarea proiectelor de execuție.

Asigurarea din vreme a documentației tehnico-economice are o importanță cardinală în pregătirea celorlalte condiții pentru începerea lucrărilor. Ținând seama de prevederile noii legi a investițiilor, care stabilește că înscrisa în planul anual de investiții se face numai pe bază de note de comandă aprobate sau indicatori extrași din notele de comandă (pentru obiective ce se aprobă de ministere, centrale sau întreprinderi) aprobați prin decret, se impune încă de pe acum luarea măsurilor necesare pentru întocmirea, avizarea și aprobarea notelor de comandă necesare înscrisii obiectivelor în planul de investiții pe anul 1982.

Accelerarea montării utilajelor tehnologice pe șantiere

PENTRU darea în exploatare a celor 750 de capacități de producție industriale și agrozootehnice planificate să intre în funcțiune în acest an, un loc de primă importanță îl ocupă **livrarea utilajelor tehnologice, precum și montarea ecelor existente în stoc pe șantiere**. Din volumul de utilaje prevăzute a se livra în 1981, la începutul lunii decembrie 1980 nu se contractaseră utilaje în proporție de 22,2 la sută, localizate în principal

la beneficiarii de investiții din economia forestieră și a materialelor de construcții, metalurgie și chimie. Din acestea, un volum de 10,2 la sută nu era contractat din cauza beneficiarilor de investiții, care n-au depus furnizorilor de utilaje documentația tehnică de execuție (M.E.F.M.C. 24 la sută, M.I.M. 28,2 la sută ș.a.).

Sarcina de asigurare din țară a utilajelor și aparatelor pentru investiții a fost îndeplinită cu succes de industria noastră constructoare de mașini care, în anii cincinalului trecut, a reușit să acopere peste 80 la sută din nevoile obiectivelor de investiții. Și totuși, un număr important de capacități de producție au rămas nepuse în funcțiune la 31 XII 1980 datorită întârzierii anumitor furnizori, în livrarea utilajelor contractate. La finele anului 1980, principalii furnizori din cadrul M.I.C.M. rămași datori față de șantierele de investiții erau întreprinderea „Independența”-Sibiu (linii de tratamente termice, cuptoare electrice de inducție), Combinatul de utilaj greu Cluj-Napoca (cupatoare, condensatoare, răcitoare), Întreprinderea de mașini grele București (manipulatoare, caje reversibile, calandre), întreprinderea „23 August” București (prese, răcitoare — grătar), întreprinderea „1 Mai” Ploiești (mașini de șarje, de omogenizare, valțuri), întreprinderea de utilaj chimic Ploiești (cazane recuperatoare) ș.a.

Urgentarea livrării utilajelor restante față de termenele contractuale constituie prima obligație a furnizorilor de utilaje, prin aceasta contribuind substanțial la scurtarea duratelor de punere în funcțiune a numeroase capacități de producție. În noul cincinal, pe lângă o calitate superioară a produselor, în întreprinderile furnizoare apare necesară întărirea disciplinei contractuale pentru a asigura livrarea pe șantiere a utilajelor în corelare cu necesitățile de montaj care rezultă din graficele de eșalonare a execuției lucrărilor. Pe un număr de șantiere de investiții se află încă importante stocuri de utilaje livrate din care, la peste 50 la sută, durata de staționare pe șantier a fost depășită. **Montarea acestor utilaje constituie o sarcină de primă urgență** pentru constructorii,

dar și pentru beneficiarii de investiții cărora le revin sarcini majore în organizarea acestei activități în regie proprie și în darea în exploatare a unui volum cât mai mare din acestea.

Punerea în funcțiune a capacităților de producție planificate pentru acest an impune **concentrarea forțelor constructorilor pe un număr optim de șantiere în execuție simultană**, care să asigure utilizarea integrală a potențialului organizațiilor de construcții, scurtarea duratei de execuție și grăbirea punerii în funcțiune a obiectivelor. Pentru aceasta se cer avute, totodată, în vedere :

- **aplicarea pe scară largă a tipizării** prin proiectarea tuturor construcțiilor pe bază de proiecte tip ; trecerea la elaborarea de proiecte-tip de capacități mici, considerate capacități-modul, care să se poată folosi ca atare sau prin asamblare pentru realizarea de obiective de diferite mărimi, după necesitățile de adaptare a producției la cerințele pieței ; intensificarea folosirii tehnologiilor moderne tipizate, rezultate din cercetarea proprie, care să asigure consumuri reduse de materiale, combustibil și energie ; finalizarea tipizării materialelor de construcții și instalații

s.a. Aplicarea în practică a acestor măsuri face posibilă reducerea sorturilor de proiecte utilizate, de la câteva mii la numai câteva sute și a materialelor de construcții de la 30 000 la sub 2 000 de repere, realizarea de capacități mici modulare la crescătoriile de porci, păsări, la sere, în producția de margarină, bere, ulei, confecții ș.a., determinând pe toate aceste căi economii cifrate la zeci de milioane de lei ;

- **îmbunătățirea aprovizionării cu materiale și prefabricate de construcții**, prin corelarea mai judicioasă a livrărilor cu necesitățile șantierelor, concomitent cu o puternică preocupare pentru reducerea consumurilor specifice de materiale, prin îmbunătățirea manipulării și depozitării acestora, prin folosirea surselor locale de aprovizionare, prin economisirea și înlocuirea materialelor energo-intensive, prin colaborarea activă cu furnizorii de materiale și prefabricate ;

- **îmbunătățirea radicală a gradului de utilizare a capacității utilajelor, mecanismelor de construcție și mijloacelor de transport de pe șantiere**, prin corelarea programelor de lucru ale acestora cu fronturile de construcții, instalații și de montaj, menținerea lor

în permanentă stare de funcționare, în condițiile unui strict regim de economii.

Deși în anul 1980 s-au obținut indici de utilizare mai buni decât în anii precedenți, în domeniul exploatarei utilajelor și mecanismelor de construcții există încă importante rezerve de îmbunătățire a activității generale de construcții-montaj. Eforturi deosebite de îmbunătățire a activității utilajelor de construcții se cer depuse, în acest sens, de Ministerul Construcțiilor Industriale, Consiliul Național al Apelor, Ministerul Industriei Chimice (la screpere și autoscrepere) și Ministerul Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții (la centralele de beton) ș.a.

Îndeplinirea sarcinilor care decurg din planul de investiții și de punere în funcțiune pe 1981, ca prima treaptă a noului cincinal, impune o nouă calitate în coordonarea și corelarea eforturilor tuturor factorilor implicați în buna desfășurare a procesului investițional : beneficiari și titulari de investiții, tehnologi și proiectanți, constructori, furnizori de utilaje.

Gh. RUSCANU

COMENTARIU LA UN GRAFIC

Valorificarea superioară a materiilor prime

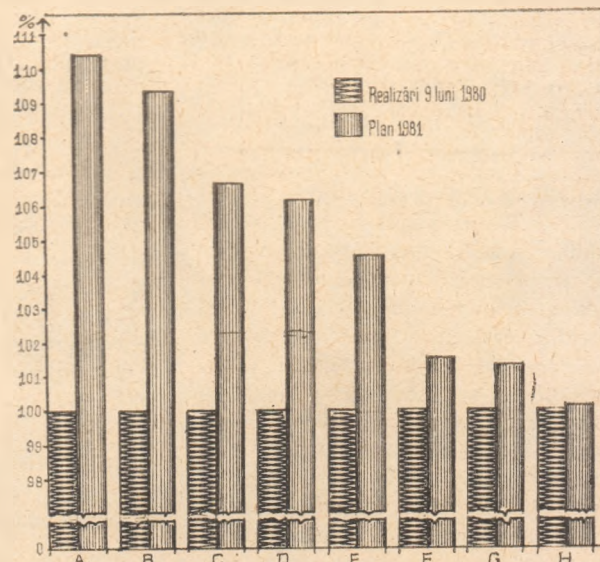
EFORTURILE DEPUSE de statul nostru pentru creșterea producției de materii prime și materiale sînt conjugate cu preocupările pentru valorificarea cât mai înaltă a acestora. Din analiza comparată a normativelor de valorificare la principalele materii prime și materiale se constată că în 1981 acestea marchează creșteri însemnate față de realizările perioadei anterioare (graficul).

Atingerea nivelurilor prezentate în grafic se realizează prin mărirea ponderii unor produse finite cu grad înalt de prelucrare, care valorifică superior materiile prime. Transpunerea în acest an în practică a unei asemenea orientări de către fiecare întreprindere și centrală, îndeosebi din metalurgie, construcții de mașini, prelucrarea lemnului, chimie și industria ușoară prezintă o deosebită importanță pentru economia națională — deoarece din aceeași cantitate de materii prime disponibile se obțin, prin prelucrări succesive, valori substanțial sporite. O comparație a nivelurilor de va-

lorificare a aceleiași materii prime oferă concluzii edificatoare. Astfel, în timp ce dintr-o tonă de metal se pot realiza laminăte finite pline în valoare de 2 602 lei din aceeași cantitate prin prelucrarea superioară se pot obține peste 145 mii lei produse ale industriei electrotehnice sau peste 895 mii lei produse electronice. În mod similar, dintr-un metru cub de masă lemnoasă se pot obține circa 700 lei în PAL, dar în mobilă această valoare se ridică la circa 5 000 lei pe fiecare metru cub de lemn utilizat.

Din aceste exemple reiese importanța pe care o pot avea aceste normative de valorificare în acțiunea de utilizare a materiilor prime în acele produse care asigură valori unitare ridicate. Realizarea și depășirea nivelurilor planificate ale normativelor de valorificare presupune angajarea plenară a tuturor forțelor de gândire și acțiune din industrie, a tuturor factorilor care răspund de traducerea în viață a acestor obiective. În scopul folosirii cu înalt spirit gospodăresc, cu raționalitate sporită a tuturor resurselor materiale de care dispune economia noastră.

Creșterea gradului de valorificare a unor materii prime și materiale de bază în anul 1981 față de realizarea pe 9 luni din 1980

- A = Valoarea produselor industriei electronice obținute dintr-o tonă de laminăte finite pline de oțel
- B = Valoarea produselor prelucrate din aluminiu obținute dintr-o tonă de materie primă supusă prelucrării
- C = Valoarea producției din ramura metalurgiei feroase obținută dintr-o tonă de oțel
- D = Valoarea laminatelor finite pline din oțel obținută dintr-o tonă de oțel
- E = Valoarea producției de țesături din bumbac și tip bumbac obținută dintr-o tonă de fire (exclusiv fire de vigoie)
- F = Valoarea produselor obținute dintr-un metru cub de masă lemnoasă exploatată
- G = Valoarea produselor industriei electrotehnice obținută dintr-o tonă de laminăte finite din oțel
- H = Valoarea producției de fibră melana obținută dintr-o tonă acrilonitril

Stimularea suplimentară, prin premii speciale, a depășirii producției fizice în industria extractivă

ASIGURAREA în cantități sporite a resurselor energetice și de materii prime din țară constituie una din necesitățile primordiale pentru dezvoltarea în ritm susținut a economiei. Pornind de la această cerință planul pe anul 1981 și pe următorii ani ai cincinalului stabilește ca sarcină prioritară creșterea producției de materii prime, cărbune, petrol, metale feroase și neferoase, substanțe utile nemetalifere.

Această acțiune este sprijinită și printr-o serie de măsuri stimulative. După cum se știe, prin grija permanentă a partidului, în industria extractivă s-a creat și s-a perfecționat continuu un sistem stimulator de retribuiri, de participare la beneficii a oamenilor muncii din acest important sector al economiei naționale. Având în vedere necesitatea depășirii într-o măsură mai mare măsură a planului la combustibili și la materiile prime minerale, conducerea partidului a hotărât ca, începând cu anul 1981, să se ia noi măsuri pentru stimularea suplimentară, prin premii speciale, a personalului muncitor care depășește producția fizică planificată contribuind, pe această cale, la asigurarea nevoilor de materii prime ale economiei naționale și la reducerea importurilor.

În acest sens, prin Decretul nr. 333/1980 al Consiliului de Stat, care legitimează aceste noi măsuri de stimulare, s-a stabilit ca din valoarea produselor obținute peste plan să se acorde anual, sub formă de premii speciale, o cotă de 15% pentru țitei, gazolină, gaze asociate, lignit și cărbune brun, huilă netă, metale neferoase (cupru, plumb, zinc) în concentrate, aur în concentrate, minereu de fier, pirită în concentrate, caolin preparat și o cotă de 5—12% pentru alte minereuri și substanțe nemetalifere. Trebuie menționat că această măsură demonstrează încă o dată preocuparea permanentă a conducerii de partid și de stat pentru creșterea bazei de materii prime necesare economiei naționale, constituind, în același timp, un puternic stimulent în primul rând pentru muncitorii direct productivi din unitățile miniere și petroliere. Aceștia vor putea

beneficia, la sfârșitul anului, de premii pentru fiecare tonă de cărbune, de țitei sau, după caz, de alte produse realizate peste plan.

Pentru aceasta, conducerile unităților stabilesc sarcini de plan—producție fizică și vor urmări realizarea acestora până la nivel de formație de lucru pe an și pe fiecare lună a anului. Aceasta va obliga unitățile, întreg personalul de conducere și supraveghere la o mai atentă și susținută preocupare pentru asigurarea aprovizionării tehnico—materiale a locurilor de muncă, la o grijă deosebită pentru realizarea unui cât mai înalt grad de folosire a utilajelor și instalațiilor tehnologice, la o permanentă atenție pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și pentru aplicarea normelor de muncă și de personal corespunzător condițiilor reale de desfășurare a proceselor de producție.

Premiul suplimentar pe fiecare unitate de produs dată peste plan se stabilește de către întreprinderi prin aplicarea cotelor prevăzute la prețul de producție pe unitatea de produs respectiv, avându-se în vedere și corecțiile în funcție de calitatea producției realizate. Suma totală pentru acordarea premiilor speciale se calculează prin înmulțirea premiului stabilit pe unitatea de produs cu cantitatea de producție fizică dată peste plan.

Din suma de premiere astfel determinată, 80% se folosește pentru premiile muncitorilor din formația de lucru care a obținut producția fizică peste plan, precum și a muncitorilor care au contribuit direct la realizarea producției fizice peste plan. Această sumă se împarte în mod egal la muncitorii respectivi, ținând seama de timpul efectiv lucrat de către aceștia. Diferența de 20% din suma pentru premiere se acordă de consiliul oamenilor muncii al întreprinderii, la propunerea formației de lucru, personalului din unitatea respectivă care a contribuit efectiv la depășirea sarcinii fizice de plan a formației. Suma totală de premiere și premiul cuvenit pe fiecare persoană se stabilesc lunar, urmând ca la sfârșitul anului acestea să fie recalculate și atribuite în funcție de realizările anuale obținute.

Deosebit de important este faptul că aceste premii se acordă ca un stimulent suplimentar, în afara fondului de retribuiri planificat și peste toate celelalte drepturi prevăzute de lege pentru realizarea și depășirea producției planificate. Aceasta înseamnă că un muncitor dintr-o formație care își depășește sarcinile de plan pentru care primește drepturile cuvenite de acord — inclusiv acord progresiv în industria minieră — ca și premii pentru muncă excepțională, va primi, peste acestea, premii speciale reprezentând o parte de până la 15% din valoarea produselor date peste plan. În acest fel, fiecare din membrii unei brigăzi dintr-un abataj cu front lung de la o mină de lignit, de exemplu, care depășește planul în fiecare lună cu 8% (adică cu producția pe două zile), va avea la sfârșitul anului o depășire egală cu producția unei luni pentru care, pe lângă toate drepturile cuvenite după lege ce se acordă în fiecare lună, la sfârșitul anului va putea primi un premiu suplimentar echivalent cu peste o retribuție lunară.

Să luăm exemplul unui miner dintr-o brigadă care lucrează într-un abataj cu front lung la o mină de lignit. Dacă planul brigăzii este de 23 000 tone cărbune pe lună și aceasta depășește planul în fiecare lună cu 1 840 tone — adică cu 8% — atunci minerul din exemplu primește lunar drepturile ce i se cuvin după lege în cadrul brigăzii pentru realizările totale, adică o sumă în jur de 5 500 lei, formată din retribuția tarifară, acordul progresiv pentru depășirea cu 8% a sarcinii, sporul de vechime și sporul pentru lucrul de noapte. Peste aceste drepturi — avându-se în vedere că planul anual de 276 000 tone a fost depășit cu 22 000 tone, ceea ce lunar înseamnă 1 840 tone (adică cu 8% peste prevederi) — se vor acorda în total premii suplimentare de circa 500 mii lei, care pentru un miner din cadrul brigăzii respective reprezintă peste 6 000 lei anual.

În felul acesta, statul va acorda anual suplimentar sume importante pentru premierea specială. Pentru realizarea, de exemplu, a unui milion de tone peste plan, se vor acorda premii care reprezintă 67 milioane lei la țitei, 23 milioane lei la lignit, 51 milioane lei la huilă și alte sume importante pentru celelalte produse.

Această nouă și importantă măsură dovedește cu prisosință preocuparea permanentă a partidului și statului nostru pentru creșterea rolului stimulator al repartiției după muncă cu îmbinarea intereselor generale ale economiei naționale.

D. GHEORGHE

ÎNTRĂCEREA SOCIALISTĂ

(Urmare din pag. 10)

— întocmirea planurilor operative și derularea operațiilor de pregătire (programare, lansare) a producției pornind de la necesitatea realizării ritmice, trimestru de trimestru și lună de lună, a producției fizice pe sortimente, a cantităților de produse în plus în sectoarele producătoare de materii prime, cărbune și petrol, respectiv — în construcții—montaj — de la imperativul condensării

duratei de execuție a lucrărilor și punerii în funcțiune în devans a investițiilor etc., defalcarea în acest sens a sarcinilor până la fiecare loc de muncă ;

— antrenarea comisiilor pe domenii, a specialiștilor, a celor mai bune cadre din producție în investigarea și fructificarea de noi posibilități pentru economisirea materialelor, energiei, manoperei, accelerarea înnoirii produselor ;

— întreținerea în sinele colectivului a unui climat de colaborare, creativitate,

ordine, disciplină, răspundere față de sarcinile individuale și comune, față de propriile angajamente — cuvânt de onoare dat partidului.

Colectivele tuturor unităților din economie sînt chemate ca, în împlinirea Congresului consiliilor oamenilor muncii, să se angajeze cu elan și abnegație în întrecerea socialistă, pentru a obține succese tot mai mari, făcînd ca anul 1981 să pună bazele trainice realizării noului cincinal, îndeplinirii obiectivelor fundamentale ale Programului partidului.

NOUA REVOLUȚIE AGRARĂ — PRODUȚIE, PRODUCTIVITATE, EFICIENȚĂ ECONOMICĂ (III)

CARACTERISTICA esențială a planului pe acest an în agricultură o constituie ritmul înalt de creștere în toate sectoarele de activitate. Producția netă agricolă urmează să sporească — în medie — cu 9% față de anul 1980, iar trecerea la o nouă calitate se va reflecta concret în înfăptuirea unor măsuri cu conținut revoluționar în ce privește atât baza tehnico-materială, cât și metodele de întreținere și exploatare a pământului. Semnificativ este faptul că încă, pentru acest an s-a prevăzut creșterea producției nete din agricultură într-un ritm sensibil mai ridicat decât în industrie.

Întărirea rolului consiliilor unice agroindustriale

ÎNDEPLINIREA exemplară a planului impune acțiuni tehnico-organizatorice și economico-financiare care să canalizeze eforturile și competența cadrelor spre problemele cardinale, de care depinde mobilizarea rezervelor de care dispune agricultura.

Aceste acțiuni trebuie să accelereze punerea în practică în fiecare județ, consiliu unic agroindustrial, în fiecare unitate a orientărilor de excepțională însemnătate, formulate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu și detaliate la nivel operațional de către Consiliul Național al Agriculturii și ministerul de resort.

După cum s-a stabilit la ședința de lucru pe probleme de agricultură, ce a avut loc la Brașov, la începutul lunii, va crește în continuare rolul consiliilor unice agroindustriale de stat și cooperatiste — concepute pentru a conduce unitar agricultura la nivelul unui grup de unități — în a întreprinde măsuri de cooperare și asociere, de aplicare judicioasă a normelor prevăzute în tehnologii, de folosire rațională a tuturor mijloacelor materiale și financiare, astfel încât să realizeze toate sarcinile de producție și să obțină o eficiență maximă a întregii activități. Ca titular de plan, consiliul unic agroindustrial, împreună cu unitățile agricole componente, efectuează **repartizarea sarcinilor de plan pe sole**, diferențându-le în funcție de gradul de favorabilitate, de potențialul de producție și de baza tehnico-materială de care dispun; unitățile agricole, acționând pentru realizarea nivelului de producție prevăzute în plan, vor desfășura întreaga lor activitate pe principiile autoconducerii și autogestiei economico-financiare, fiind obligate să gospodărească cu maximă eficiență mijloacele materiale și financiare de care dispun, să-și acopere cheltuielile din veniturile proprii și să realizeze beneficii în condițiile prevăzute de lege.

Au fost luate noi măsuri de perfecționare a organizării și conducerii agriculturii, de integrare tot mai profundă a activității de producție și economice a tuturor unităților agricole de pe raza consiliului unic agroindustrial, urmărindu-se **echilibrarea condițiilor de producție, deci și a rezultatelor unităților agricole din aceeași zonă**, perfecționarea raporturilor de colaborare între participanții la realizarea producției agricole, folosirea cu eficiență maximă a fondului funciar, a mijloacelor tehnice și a forței de muncă, obținerea unei producții cât mai mari, de bună calitate și eficiente în fiecare unitate și pe întreg consiliul agroindustrial.

Stațiunile pentru mecanizarea agriculturii răspund, împreună cu unitățile agricole cu care cooperează, de realizarea integrală a planului, în care scop sunt datorate să efectueze la termenele optime și de bună calitate toate lucrările, potrivit contractelor încheiate și tehnologiilor aprobate. Plata drepturilor convenite se face pe baza **tarifelor pe unitatea de produs agricol**, proporțional cu producțiile realizate de fiecare unitate agricolă, stațiunile fiind, în acest fel, stimulate să participe activ și responsabil la creșterea randamentelor în unitățile cu care cooperează.

Pentru cointeresarea mecanizatorilor în creșterea producției agricole, ei sînt retribuiți în acord global, cu tarif pe tona de produs, nelimitat, în raport cu producția obținută pe fiecare cultură de către formația din care fac parte (independent de producția realizată de celelalte formații, sau pe ansamblul unității servite).

Organizarea unitară a teritoriului, independent de deținătorii de drept ai pământului, stabilirea asolamentelor specializate, cu terenurile grupate pe sole omogene din punct de vedere agropedologic și cu dimensiuni optime pentru exploatarea mecanizată, vor accentua procesul de **concentrare și specializare** a

producției, ceea ce va avea influențe directe asupra nivelului acesteia. Tocmai de aceea, apar indicate reorganizarea asolamentelor în cadrul fiecărui consiliu, stabilirea fermelor și unităților răspunzătoare pentru realizarea producțiilor pe sole, care aparțin mai multor deținători, determinarea necesarului de furaje și a măsurilor de asigurare a acestora în cadrul consiliului, încheierea contractelor de cooperare între stațiunile pentru mecanizarea agriculturii și unitățile cooperatiste, organizarea formațiilor mari de mecanizare în cadrul fermelor și angajarea producției agricole în acord global, de către fiecare specialist pentru ferma sau formația de care răspunde, atât c unitatea agricolă, cât și cu stațiunea pentru mecanizarea agriculturii.

Înfăptuirea sarcinilor privind sporirea producției agricole impune **ordine și disciplină desăvârșită în aplicarea tuturor normelor tehnice**. Agricultură țării noastre a ajuns la asemenea nivel de dezvoltare tehnică, încît toate lucrările pot fi executate în perioade optime. Ca urmare, au fost stabilite norme obligatorii pentru executarea lucrărilor agricole, care prevăd adîncimea arăturilor și perioada de execuție, cantitatea de semințe și densitatea la semănat, precum și perioada de semănat și recoltat. Aceste măsuri sînt menite să promoveze tehnologii moderne, intensive în toate ramurile agriculturii, să asigure respectarea fazelor tehnologice și efectuarea lucrărilor în epoca optimă și la termenele stabilite, ca principal mijloc de sporirea randamentelor la hectar. În același timp, se elaborează, de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, împreună cu Academia de Științe Agricole și Silvicultură, lista oficială a soiurilor și hibrizilor, la toate plantele de cultură, diferențiate, în raport cu condițiile de climă și sol, pentru fiecare zonă de fertilitate, tehnologii de producție — obligatorii pentru toate unitățile — pe fiecare cultură, norme tehnice cu privire la recoltarea, transportul și depozitarea la timp și în condiții optime a întregii producții agricole, precum și alte norme, care să conducă la folosirea integrală a potențialului de producție și la creșterea fertilității naturale a pământului.

O mare importanță prezintă și organizarea aplicării corecte și operative a prevederilor Legii privind constituirea, repartizarea și folosirea pe județe a resurselor pentru aprovizionarea cu carne, lapte, legume și fructe. Aceasta obligă și cointerează organele județene să desfășoare o activitate susținută în vederea înfăptuirii programelor de dezvoltare a producției agricole, astfel încît, odată cu realizarea sarcinilor de livrare a produselor agroalimentare la fondul de stat, să asigure și mai bună satisfacere a nevoilor locale.

Noul sistem de aprovizionare, bazat pe **autoconducere și autoaprovizionare**, este conceput astfel, încît să stimuleze inițiativa consiliilor populare — ca organe ale puterii de stat — în realizarea producțiilor și a livrărilor la fondul de stat, deoarece numai în acest fel se vor putea asigura cantități îndestulătoare pentru consumul de produse agroalimentare. Așa cum a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu, „**hotărîtor este să luăm măsuri pentru realizarea în întregime a programelor, a producțiilor stabilite, deoarece nimeni nu va putea să consume mai mult decît va produce. Dacă nu vom realiza programele stabilite, înseamnă că nu vom putea realiza nici nivelul de consum stabilit**”.

Valorificarea superioară a produselor agricole

PENTRU VALORIFICAREA superioară și eficientă a producției agricole de pe raza consiliilor unice agroindustriale, potrivit indicațiilor secretarului general al partidului, s-a trecut la realizarea de **capacități industriale mici, modulate**, cu soluții constructive și tehnologice simple și durată de execuție redusă, care vor permite atât scurtarea distanțelor de transport al materiilor prime și produselor, cât și folosirea în comun a utilităților și economisirea fondurilor de investiții. Noile obiective din industria de morărit și panificație, a zahărului, uleiului, berii, tutunului, cărnii și laptelui vor fi dimensionate în funcție de sursele de aprovizionare cu materii prime și de centrele de consum, astfel încît să se înlăture deprecierii calitative a ma-

Ovidiu POPESCU
M.A.I.A.

CONTROLUL OAMENILOR MUNCII ÎN PERFECTIONAREA SERVICIILOR PENTRU POPULAȚIE

HOTĂRIRILE adoptate de Congresul al XII-lea al Partidului Comunist Român privind perfecționarea continuă a vieții sociale și adăptarea democrației socialiste au determinat mobilizarea largă a energiilor și capacităților creatoare ale maselor la elaborarea și înlăptuirea politicii partidului și statului, participarea activă a acestora la conducerea treburilor de stat și obștești. În cadrul formelor instituționalizate care permit antrenarea tuturor categoriilor de oameni ai muncii la o mai bună gospodărire și folosire a mijloacelor pe care le oferă societatea pentru continua îmbunătățire a condițiilor de viață și muncă ale poporului, un rol deosebit îl are exercitarea **controlului oamenilor muncii** în toate sectoarele de activitate.

Controlul oamenilor muncii — care cuprinde în prezent circa 200 000 de cetățeni: muncitori, țărani, intelectuali, organizați în peste 45 000 de echipe — dezvoltă cadrul unei mișcări ferme, intransigente pentru o nouă calitate în serviciile publice, pentru generalizarea experienței pozitive, pentru combaterea manifestărilor de neglijență, nepăsare și lipsă de răspundere față de interesele populației, pentru respectarea legalității socialiste.

Instrument de perfecționare a activității sociale, controlul oamenilor muncii se realizează printr-un sistem de structuri și pirghii complexe, care solicită și presupun participarea directă, nemijlocită a oamenilor muncii la conducerea întregii vieți sociale în calitate de proprietari, producători și beneficiari ai avuției naționale.

Așa cum sublinia tovarășul **Nicolae Ceaușescu** la Conștiințuirea pe țară a unităților de control al oamenilor muncii din februarie 1977, „**Activitatea de control**, la care iau parte zeci și zeci de mii de muncitori, țărani, intelectuali, constituie o expresie a participării tot mai active a oamenilor muncii la conducerea societății, la exercitarea de stat a puterii întregului popor, deplin și stăpin pe destinele sale, care își făurește liber propriul viitor comunist”.

Potrivit Legii nr. 6/1972 privind organizarea controlului muncitoresc, la nivelul fiecărei localități (municipiu, oraș, comună) funcționează organe de control ale oamenilor muncii.

În scopul unei orientări mai bune, al generalizării experienței pozitive și eliminării unor neajunsuri, a fost convocată în februarie 1977 prima conștiințuire pe țară a unităților de control al oamenilor muncii, ce a jalonat un amplu program de acțiune, direcțiile de perfecționare a acestei activități.

PE ACESTE coordonate politico-organizatorice, în **judetul Prahova** au fost constituite — sub conducerea comitetelor municipale, orășenești și comunale de partid, a

consiliilor locale ale Frontului Democrației și Unității Socialiste — echipe de control ce grupează aproape **9 000 de oameni ai muncii**, exercitând controlul în **6 000 de unități economice și social-culturale**; ele reprezintă un puternic instrument de acțiune socială, aflat în mina celor ce muncesc, pentru a urmări direct modul în care își găsește aplicare legea statului, cum funcționează diferitele unități de larg interes cetățenesc.

Ca urmare a dezvoltării în ritm susținut a economiei județului, a îndeplinirii obiectivelor stabilite în Programul partidului cu privire la creșterea și diversificarea producției de bunuri de consum, în localitățile prahovene au sporit an de an cantitățile de mărfuri alimentare și nealimentare desfăcute prin rețeaua comercială, a crescut nivelul de servire. Rețeaua prestărilor de servicii către populație s-a dezvoltat prin înființarea de noi spălătorii chimice, unități de comandă pentru îmbrăcăminte, încălțăminte, marochinărie, de reparații pentru aparate de radio, televizoare, obiecte de uz casnic și gospodăresc etc.; pe această cale, în 1980 volumul prestărilor de servicii ale cooperăției meșteșugărești către populație a înregistrat o creștere de 7,1% față de anul anterior. Au crescut, de asemenea, fondul locativ de stat, numărul locurilor în creșe, grădinițe, în unități sanitare, spitalicești, confortul în hoteluri, alte unități de cazare etc.

Pentru cuprinderea lor, anul trecut echipele de control din județ au efectuat **9 445 de controale**, din care 23,5% în domeniul unităților de stat și cooperatiste care execută lucrări și prestări de servicii, 47,9% în unitățile comerciale și de alimentație publică, de stat și cooperatiste, cantine-restaurant, depozite, piețe, târguri, iar restul în unități cooperatiste producătoare de bunuri de consum, instituții sanitare, creșe, grădinițe, instituții cultural-artistice (case de cultură, cluburi, cinematografe, muzee, biblioteci), întreprinderi de transport în comun, de administrație locativă, șantiere de locuințe, oficii de poștă și telecomunicații etc. Practic, se poate spune că nu există domeniu de activitate socială, de larg interes cetățenesc, în care oamenii muncii să nu dispună de instrumentele necesare pentru a-și exercita controlul privind calitatea muncii desfășurate.

PE MĂSURA sporirii experienței acumulate de echipele de control, rezultatele pozitive s-au afirmat tot mai pregnant. Astfel, la Ploiești, Cîmpina, Sinaia, Vălenii de Munte, Plopeni, Urlați, Valea Călugărească, Filipeștii de Pădure etc., echipele de control au contribuit la luarea unor măsuri eficace pentru gospodărirea judicioasă a fondului de marfă în unitățile comerciale, eliminarea unor

deficiențe din domeniul prestărilor de servicii, al activității de asistență medicală, la crearea unui climat cât mai adecvat îngrijirii copiilor în creșe și grădinițe. Multe din aceste echipe își îndeplinesc cu succes misiunea de acțiune ca un factor de educație civică, în dezvoltarea unei atitudini înaintate a personalului muncitor din unitățile de servire publică.

Ca orientare teritorială, controalele efectuate de echipe, împreună cu Consiliul județean de control muncitoresc și inspecțiile specializate ale statului, au fost dirijate îndeosebi spre zonele importante ale municipiului Ploiești, spre orașele Vălenii, Sinaia, Azuga, Cîmpina, Bușteni, Mizil, Urlați, ca și în multe comune, unde activitatea comercială, hotelieră, cea de prestări de servicii către populație, transporturile în comun etc. au un volum ridicat. În vederea obținerii unei eficiențe cât mai ridicate în activitatea de control, Consiliul județean al Frontului Democrației și Unității Socialiste, Comisia județeană pentru coordonarea și îndrumarea activității de control, împreună cu Consiliul județean de control muncitoresc au îndrumat și sprijinit permanent echipele de control al oamenilor muncii. Astfel, printr-o organizare mai bună a acțiunilor de control, prin mobilitate și legătura strinsă între membrii comisiei și cei ai echipelor de control, prin contacte operative cu conducerea întreprinderilor comerciale și de prestări de servicii, cu organele și organizațiile sindicale, de tineret și de femei, s-a reușit ca **pină la finele anului să se soluționeze peste 70% din cele circa 7 000 de propuneri făcute ca urmare a controalelor**.

OPERATIVITATEA în rezolvarea problemelor sesizate s-a realizat prin participarea echipelor de control la adunările generale ale oamenilor muncii din unitățile vizate, la ședințele ale organelor de conducere colectivă ale acestora, la înfăptuirea cu deputații în cadrul „Tribunei democrației”, la ședințele cu șefii de unități din comerț — cu care prilej au fost analizate aspectele reușite din activitatea de control și s-au stabilit măsuri pentru eliminarea neajunsurilor constatate. De asemenea, pentru urmărirea modului în care se realizează programul de aprovizionare toamnă-iarnă, biroul consiliului județean al sindicatelor a organizat acțiuni comune cu controlul oamenilor muncii, repartizând membri de sindicat în echipele de control ce au desfășurat acțiuni în municipiul Ploiești, în orașele Urlați, Slănic, Azuga și altele, iar organele jude-

Gh. ȘTEFAN

(Continuare în pagina 24)

„Trebuie să ne preocupăm mai mult de noile surse de energie... Trebuie să trecem de la vorbe la fapte, folosind energia vântului, energia solară, termică, precum și alte surse de energie existente în momentul de față. Desigur, trebuie să intensificăm cercetarea, preocupările pentru tehnologii noi și pentru noi surse de energie, cum sînt biogazul, biomasa și altele”.

NICOLAE CEAUȘESCU

(Cuvîntare la Plenara C.C. al P.C.R. din 11—15 octombrie 1980)

UTILIZAREA NOILOR SURSE DE ENERGIE — obiectiv de mare însemnătate în dezvoltarea economiei

Județul Suceava — perimetrul unor preocupări și acțiuni concrete, cu eficiența materializată în însemnate economii de combustibil

RĂSPUNZÎND cerințelor vitale ale dezvoltării economiei naționale, în vederea asigurării progresului general al societății și ridicării continue a bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor, Congresul al XII-lea al Partidului Comunist Român a stabilit, ca una din orientările de bază ale actualului plan cincinal, asigurarea, în tot mai mare măsură prin forțe proprii, a resurselor energetice necesare procesului creșterii economice. Obținerea independenței energetice la orizontul anului 1990 — obiectiv strategic care se regăsește în ansamblul documentelor aprobate la Congresul partidului — se fundamentează pe un complex de opțiuni în materie de politică energetică, pe un ansamblu de măsuri practice. Între acestea se impun menționate, deopotrivă cu acțiunile ce vizează îmbunătățirea organizării și funcționării sistemului electroenergetic național, lărgirea volumului de resurse energetice atrase în circuitul productiv și acele acțiuni menite să transforme economisirea energiei într-o autentică sursă de aprovizionare a economiei: micșorarea consumului de energie utilă la consumator; modernizarea tehnologiilor și raționalizarea fluxurilor de producție; restrîngerea utilizării materiilor prime și materialelor energointensive; creșterea continuă a randamentelor de transformare a energiei de la forma primară la cea de utilizare; recuperarea resurselor energetice etc.

Județul Suceava, al cărui potențial economic a înregistrat salturi dintre cele mai importante în anii construcției socialiste, s-a înscris cu toată hotărîrea în această amplă acțiune de interes național. Potrivit condițiilor specifice — hidrologice și climatice — potrivit caracteristicilor tehnologice ale unităților economice, în funcție de valoroasele tradiții cultivate de populația care lo-

Traian GÎRBA

prim-secretar al Comitetului județean Suceava al P.C.R.

cuieste aceste meleguri, au fost elaborate, în urma unor minuțioase analize, soluțiile prin care județul poate răspunde sarcinilor ce îi revin din planurile și programele de dezvoltare generală a țării.

Astfel, paralel cu atenția ce se acordă zi de zi respectării riguroase a normelor de consum, crește preocuparea pentru identificarea de soluții eficiente, practice care să conducă la reducerea consumurilor de energie și combustibil în activitatea de producție. De asemenea, punînd în valoare priceperea tehnică, inteligența lor creatoare, numeroși specialiști, cadre de conducere din diverse domenii de activitate au întreprins studii și au făcut propuneri valoroase urmărind identificarea unor noi surse energetice.

Acțiuni concertate privind reducerea continuă a consumurilor de energie

ÎN CONTEXTUL obiectivelor stabilite în documentele programatice ale Congresului al XII-lea al partidului, Comitetul județean de partid a întreprins în anul 1980 o amplă analiză asupra modului în care s-a acționat pentru realizarea sarcinilor trasate de conducerea partidului, a prevederilor legale cu privire la dezvoltarea bazei energetice și folosirea mai judicioasă a combustibililor și energiei. Analiza a

pus în evidență faptul că în județul Suceava, în ultimul an al cincinalului recent încheiat, prin recalcularea normelor de consum s-au obținut economii de 4 015 tone combustibil convențional, 17 060 kWh energie electrică, 1 050 tone motorină și 650 tone benzină. Față de prevederile anuale din programul județean, economiile înregistrate reprezintă creșteri între 100% și 150% la cele trei categorii de combustibili; în aceste condiții pe ansamblul județului repartitia de energie (respectiv necesarul) s-a micșorat cu 7 la sută, față de 5% cît se prevăzuse inițial.

Îmbunătățirea programelor privind urmărirea și realizarea sarcinilor de economisire a energiei și evitare a risipei, aplicarea în practică a tuturor măsurilor rezultate din bilanțurile energetice reactualizate și îmbunătățite au constituit principalele căi prin care în unități s-a acționat în vederea obținerii economiilor amintite.

Cît privește bilanțurile energetice se impune subliniat faptul că acestea se elaborează într-o viziune unitară și sistemică cu colaborarea în primul rînd a specialiștilor tehnologi — condiție esențială pentru formularea unor soluții organizatorice și tehnico-economice menite să contribuie la defaectarea și înlocuirea unor tehnologii și instalații depășite sub raportul consumurilor energetice.

În scopul identificării tuturor posibilităților de raționalizare și economisire a energiei, sub toate aspectele, a fost inițiată realizarea unor studii de bilanț și a unor studii de caz pe principalele ramuri industriale din județ: minierit, industria lemnului și celulozei, precum și agricultură. Sînt investigații menite să fundamenteze bazele elaborării unor bilanțuri energetice model (cu caracter normat pe ani); în acest cadru mai multe măsuri stabilesc

or componente și a relațiilor dintre ele, precum și modul de ordonare dau conținut real structurii, dau individualitate și autonomie acesteia. Dacă sistemul social global se deosebește de sistemul biologic prin elementele componente, prin modul relațiilor și prin ordinea de dispunere sau de modul de donare sau ierarhizare a lor, subsistemele reprezintă și ele articularități determinate tot de aceiași factori. Fiecare sistem autonom prezintă trăsături specifice care-l identifică, îl c să se distingă față de celelalte subsisteme. În fapt, este o confirmare a legității potrivit căreia generalul se manifestă prin articular.

Caracterul deschis al sistemului social-economic și structurile acestuia

PENTRU a i se asigura existența și a i se recunoaște stabilitatea, un sistem cu o structură autonomă trebuie să fie definit într-un anumit spațiu, cu anumite limite sau granițe, trebuie deci ca sistemul și structura respectivă să nu se confunde și să nu se suprapună, ci să se învecineze cu alte sisteme și structuri. Aceste granițe nu există în realitate. Ele sînt create de om în mod artificial din motive metodologice, respectiv din nevoia efectuării analizelor, fie concrete, de laborator, cînd este vorba de fenomene și procese naturale, fie abstracte, prin modele, cînd este vorba de fenomene și procese sociale și economice.

Spre deosebire, însă, de domeniul fenomenelor și proceselor naturale, unde, pentru analize și pentru asigurarea desfășurării activității, se poate efectua o izolare față de mediul exterior, în domeniul fenomenelor și proceselor economice și sociale — după cum se știe — o asemenea izolare nu se poate realiza. De aceea, în teoria generală a sistemelor, s-a postulat caracterul deschis al structurilor față de exterior sau față de mediul ambiant la toate nivelurile ierarhice. Această proprietate este fososită de M. Mesarovic, ca și de alți cercetători, atunci cînd formulează modele ale sistemelor ierarhice sau alte tipuri de modele.

În cadrul postulatului menționat, caracterul deschis al sistemului se concretizează în legăturile materiale și nemateriale cu toate celelalte sisteme cu care vine în contact, denumite mediu exterior și care constau în: intrări de resurse naturale și umane, conexiunile sistemului cu celelalte sisteme din spațiul economic, comportamentul extern al elementelor sistemului în raport cu alte sisteme, funcționalitatea sistemului în cadrul cîmpului economic ș.a. Toate aceste relații cu exteriorul sînt consemnate în modele prin operațiile de intrări (input) și prin cele de ieșiri (output). Pornind de la ideea lui H. Simon asupra ordonării cauzale a obiectelor în cadrul sistemului și investigînd tipul general de relații, M. Mesarovic a determinat așa-numite obiecte-cauză și obiecte-efect, efectuînd următorii trei pași:

- 1) obiectele sistemului au fost grupate în două clase:
  - a) obiecte-cauză, ca variabile exogene sau inputuri;
  - b) obiecte-efect, ca variabile endogene sau outputuri.

Obiectele de input reprezintă influența mediului asupra sistemului, în timp ce obiectele de output reprezintă răspunsul sistemului. Deosebind inputurile de outputuri, se stabilește așa-numita ordonare a cauzalității externe pentru sistem.

2) S-a făcut următoarea clasificare a outputurilor: unele care depind direct de inputuri, iar altele care depind explicit și în mod exclusiv de diferite outputuri și numai implicit de sistem.

3) S-a luat cauzalitatea determinată de comportamentul în timp al unor obiecte față de alte obiecte.

Caracterul deschis al structurilor, în economie, este un postulat general, fără să comporte însă anumite reguli fixe. Ce anume trebuie considerat ca provenind din afara sistemului depinde de caracteristica sistemului sau a subsistemului în cadrul ierarhiei, precum și de scopul analizei.

În lucrarea sa privind compararea sistemelor economice John Montias, folosind noțiunea de mediu ambiant sau extern, încearcă să evidențieze diferențele dintre structurile sistemelor în ce privește eficiența cuplului (acțiune economică (A) — rezultat în diferitele stări ale mediului ambiant al economiei (Y)). În aceste analize J. Montias, prin noțiunea de mediu ambiant al unei economii înțelege întregul sistem socio-politic, inclusiv structura politică, juridică, morală, etică, atîta timp cît acestea nu sînt privite ca parte a structurii economice.

De asemenea, el folosește noțiunea de mediu ambiant initial al unei economii, în care include resursele (stocul de capital.

populația, resursele naturale) și informația, inclusiv tehnologia, — disponibile la începutul perioadei — precum și noțiunea privind mediul ambiant contemporan al economiei, care cuprinde tehnologiile externe primite de oricare element participant al sistemului, acțiunile din afara sistemului care afectează activitățile acestuia, acțiunile neeconomice (politice, sociale) duse de participanți în cadrul sistemului care au impact asupra activităților din sistemul economic.

Deci, alături de structura sistemului economic (s), de politicile participanților în cadrul structurii existente (ps) și de rezultatul economic obținut y, el introduce în model ca variabilă de intrare mediul ambiant (e), folosind relația

$$y = f(e, s, ps)$$

Mediul ambiant al economiei este luat în considerare în model sub forma unor variabile exogene, fie în formă agregată, fie în formă dezagregată pe fiecare element constitutiv în parte. Asemenea variabile se referă, de exemplu, la fondurile fixe inițiale pe muncitor sau pe locuitor, la resursele minerale, sol și climă, la localizarea geografică a țării/partenerii la schimbările de mărfuri și la cooperarea economică, la măsurile pentru asigurarea independenței și a securității naționale.

Așa cum vom vedea mai jos, în realitate expresia matematică care descrie procesele nu se poate rezuma la o simplă funcție. Ea capătă forme mai sofisticate. Relațiile matematice în care se includ structurile economice pot fi exprimate prin funcționale, vectori, matrici, sisteme de ecuații diferențiale¹²⁾.

Funcția și finalitatea sistemului economic

FUNCȚIA este însuși sistemul în acțiune, adică modul în care acesta, primind elementele necesare de la mediul exterior, le prelucreează și le transferă apoi asupra aceluiași mediu sub forma ieșirilor¹³⁾. Ea (funcția) constă în declanșarea și în asigurarea funcționării, cu ajutorul efecturilor, a operației de dirijare a întregului angrenaj al sistemului orientat spre realizarea anumitor obiective, adică de a corespunde unei finalități. Funcția este indisolubil legată de scopul sau obiectivul sistemului și al elementelor acestuia de a asigura o anumită finalitate pentru care ea își justifică existența.

În clasificarea structurilor sistemelor economice, uneori se subliniază existența, alături de producție, a sistemelor de organizare, de conducere și informațional. Este adevărat, că toate pot fi considerate sisteme de sine stătătoare, cu obiect, funcție și obiective specifice. Totuși, cînd ele se asociază sistemului economic sau sistemului social în ansamblu, ele apar și trebuie să apară strict subordonate funcției și obiectivului economic și social, nu invers. În realitate, sistemele de organizare, de conducere și informațional sînt acelea care trebuie să se asocieze în mod corespunzător pentru a sluji sistemului economic în îndeplinirea funcției și a obiectivului în mod cît mai eficient, adică pentru obținerea cu ajutorul efecturilor disponibili rezultate maxime care să satisfacă obiectivul propus. Acestea rămîn fără obiect dacă nu ar exista activitatea și obiectivul economiei.

După cum se știe, pentru a răspunde exigențelor funcției și obiectivului general sau finalității sistemului economic, acesta este structurat în cunoscutul ciclu: (producție-schimb-repartiție-consum).

Pentru ca funcția și finalitatea să poată fi asigurate, nici o verigă din acest lanț nu poate lipsi sau nu trebuie neglijată. Firește, pentru țările în curs de dezvoltare, producția are o importanță deosebită față de celelalte verigi, pentru că de aceasta, de volumul și structura acesteia, depind celelalte elemente din cadrul ciclului. Datorită unei supra-solicitări a mediului natural, atît prin consumul de resurse, cît și prin degajarea în natură a unor mari cantități de elemente poluante, se impune integrarea unor factori de mediu în sistemul economic. Totuși, pentru o tratare corectă a structurii globale a economiei, se impune ca toate cele patru elemente să fie analizate într-o interdependență organică.

La structurile subsistemelor mari, cum este, de exemplu, industria, structura menționată este mult mai apropiată decît o structură inferioară de tipul ramurii industriale sau întreprinderii industriale. Pentru asigurarea funcționării normale a tuturor structurilor, apare necesar ca diferențele funcționale ale sistemelor și subsistemelor, pînă la subiecții individuali ai acestora, să se realizeze sub imboldul cît mai puternic al unor funcții-obiectiv, în care să se reflecte interesele generale și cele locale (inclusiv cele individuale), încît optimele parțiale să ducă la realizarea optimului global.

Aurel IANCU

¹²⁾ Vezi, de exemplu, L. von Bertalanffy, op. cit.; L. Tóvissi, E. Scarlat, Al. Tașnadi op. cit.; N. Georgescu Roegen, *Legea entropiei și procesul economic*, Ed. politică, București 1979

¹³⁾ C. Russu, op. cit., p. 19.

ȘCOLI ● CURENTE ● ECONOMIȘTI

IN CONDITIILE deteriorării prestigiului deținut de teoria costurilor comparative, economiști de marcă din lumea academică occidentală ca și specialiști din sistemul de organizații ale O.N.U. sint în căutare de noi orizonturi în ce privește abordarea problemelor legate de relațiile economice internaționale, inclusiv comerciale, dintre națiuni, în căutare de noi metode de analiză și noi instrumente de investigare, mai complexe, mai eficiente, mai realiste decît cele bazate pe categoria de cost comparativ și avantaje relative. În acest cadru, în „Reflecțiile” sale asupra unei noi ordini economice internaționale, (1976) Amadou Mahtar M'Bow, Directorul general al UNESCO, constata că sistemul internațional existent s-a dovedit incapabil să explice și să stăpînească evenimintele economice în desfășurarea lor recentă, că din această cauză, popoarele simt nevoia unei schimbări profunde „pentru a se înlocui «dezordinea dominantă» cu o ordine nouă mai dreaptă și mai echitabilă”. Autorul citat desprinde concluzia că „Inseși postulatele științei economice (standard, convenționale între care postulatul avantajelor comparative sau relative din comerțul internațional, n.n.) se cer a fi revizuite în lumina noilor fapte economice, sociale și politice”.

Totodată, o serie de specialiști de notorietate mondială în domeniul comerțului internațional resping teoria avantajelor comparative, fie în mod expres, fie indirect, renunțînd să mai facă apel la ea și aceasta în măsura în care s-au convins că premisele acestei teorii sint, fie prea restrictive, fie lacunare, în măsura în care s-au convins că postulatele pe care le formulează nu se verifică în practică. În mod firesc, și ei se orientează spre alte orizonturi, spre alte metode de investigație și principii teoretice, care lasă să se întrevadă soluții mai constructive pentru problematica relațiilor economice internaționale. De pildă, E. Paléologue, care lucrează în secretariatul UNCTAD, atrage atenția asupra faptului că „abordarea clasică (burgheză – n.n.) și «neoclasică» a relațiilor economice internaționale este bazată pe un ansamblu de ipoteze care nu se verifică” ;

Limite ale principiului avantajului relativ în comerțul internațional (II)

economistul precizează că „un număr însemnat din ipotezele teoretice respective n-au existat, practic, niciodată în realitate” și că, în aceste condiții, explicația statică dată relațiilor economice internaționale de către aceste teorii este „o explicație insuficientă a modalităților în care comerțul internațional intervine în procesul dezvoltării economice și sociale”.

Pentru rațiuni asemănătoare, dar întemeindu-se pe o informare științifică mult mai amplă și mai diversificată, G. Destanne de Bernis arăta că înțelegerea reală a mobilității internaționale a capitalurilor este „foarte departe de secvența mecanicistă a teoriei creșterii transmise (de la țările dezvoltate spre cele subdezvoltate – n.n.)”, că secvența neoclasică a teoriei economice nu se verifică în practică și că pentru a înțelege procesul economic menționat este necesară studierea imperialismului cu implicațiile lui, mai ales subdezvoltarea și schimbul inegal. Orientarea specialiștilor spre metodologia marxistă de cercetare, aduce, fără îndoială, o viziune mai complexă și mai profundă asupra mecanismului de funcționare a economiei mondiale și de desfășurare a relațiilor economice internaționale. Pe această bază se deschid orizonturi deosebit de largi în investigarea acestui complicat domeniu al realității contemporane, acționîndu-se cu un instrumentar analitic mult mai subtil și mai eficient decît cel pe care se bazează teoriile (burgheze) clasice și „neoclasiche”.

3) Gînditori marxisti și radicali (avem în

vedere radicali de o orientare democratică și progresistă) au adus o contribuție hotărîtoare la demitizarea teoriei costurilor comparative de producție. În comparație cu reprezentanții teoriei economice burgheze convenționale ei au cel puțin două avantaje principiale metodologice : au abordat domeniul relațiilor economice internaționale în mod istoric și interdependent. Aceasta înseamnă că au cercetat corelațiile dialectice (determinări, influențe, retroacțiuni etc.) dintre forțele și relațiile de producție, dintre factorii obiectivi și cei subiectivi, dezvăluind contradicțiile care apar în mișcarea acestora, cercetînd raportul dintre economic, social, politic și ideologic în procesul soluționării acestor contradicții de către forțele sociale și politice aflate în luptă, și că au respins iluziile pretinsei veșnicii a capitalismului, respectiv postulatele teoretice susținute de apărătorii lui.

La temelia criticii aduse de gînditori marxisti și radicali teoriei costurilor comparative de producție se află modalitățile lor de analiză a economiei capitaliste la scară națională și internațională. Ei au cercetat resursele tendințelor expansioniste manifestate de țările capitaliste dezvoltate (M.H. Dobb, P.A. Baran, P.M. Sweezy etc.), intensificarea contradicțiilor capitalismului în perioada postbelică și a interacțiunii lor la scară națională și internațională ducînd la agravarea și diversificarea tipurilor și formelor de crize generate de capitalism și de imperialism, analiza genezei, esenței și a consecințelor imediate și pe termen lung ale subdezvoltării (F. A. Baran, P. Jalee, M.H. Dobb, A. Gunder Frank, S. Amin, Th. Dos Santos, R. Mauro Marini etc.), modul diferit de articulare a celor două tipuri de economie (dezvoltată și subdezvoltată) în economia mondială (Chr. Palloix, G. Arrighi, Ch. Bettelheim etc.), rolul schimbului inegal (A. Emmanuel) și al întreprinderilor transnaționale (S. Hymer) în accentuarea decalajelor economice etc.

Pe fondul acestor contribuții la analiza specificului economiei mondiale și a relațiilor internaționale din perioada postbelică, au fost făcute numeroase observații critice și analitice la adresa

FIȘE

dr. OVIDIU NICOLESCU

ECONOMIA ȘI CONDUCEREA ÎNTEPRINDERII INDUSTRIALE

● Lucrarea „Economia și conducerea întreprinderii industriale” publicată recent la EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ sub semnătura lui Ovidiu Nicolescu

și propune să abordeze problemele de economie a întreprinderii – strategia și politica de dezvoltare, planificarea unităților industriale, sistemul informațional etc. – în unitate cu sistemul și strategiile de conducere. Această perspectivă, consideră autorul, este imperios necesară pentru a înțelege – și, totodată, a stăpîni – sistemul întreprinderii industriale moderne, sistem în care conducerea se afirmă tot mai mult ca un factor de producție. În paginile cărții relația conducerea-economia întreprinderii este analizată prin prisma perfecționării continue ce se integrează la nivelul celor două componente ale sistemului : promovarea autoconducerii muncitorești, pe de o parte, iar pe de altă parte aplicarea noului mecanism economico-linenciar.

Agrotehnica fertilizării naturale a solului

● În nr. 10/1980 al revistei „Okteabri”, Ivan Filonenko publică – sub titlul Prințip deistvia (Principii de acțiune) – un amplu articol-reportaj privind preocupările pentru fundamentarea și popularizarea unei noi agrotehnici, menită să determine un salt cantitativ și calitativ în cultura cerealelor din Uniunea Sovietică. În carte se arată că T.S. Malțev, de două ori erou al muncii socialiste, membru de onoare al Academiei de științe agricole, a experimentat în colhozul al cărui agronom este noi metode de cultură, contribuind totodată la selectarea unor soiuri de grâu cu calități superioare. Aceste metode prevăd în esență prelucrarea solului fără răsturnarea brazdei, tehnologie care

oferă posibilitatea, potrivit opiniilor formulate în articol, ca orice plantă cultivată să îmbogățească solul cu substanțe organice. În aceste condiții, legea fertilității descrescînde a solului ar putea fi formulată ca o lege a fertilității sale crescînde.

Centenar Dimitrie Gusti

● Sărbătorirea a o sută de ani de la nașterea marelui sociolog român a constituit prilejul tipării la EDITURA ȘTIINȚIFICĂ ȘI ENCICLOPEDICĂ a volumului „Dimitrie Gusti – Studii critice”. Cartea reunește o serie de analize – semnatarii acestora sint H.H. Stahl, L. Marcu, T. Herseni, I. Ungureanu, A. Bărbat, S. Stoian, Șt. Costea, O. Bădina, I. Drăgan, M. Dunăre, L. Matei, X. Costa-Foru, P. Petrescu, I. Apolzan și E. Gall – prin care

iei costurilor comparative de producție, care care reținem câteva mai importante. În ciuda unor deosebiri de păreri care stă între gânditorii marxști și radicali privind la teoria costurilor comparative de producție (mai precis, deosebiri de înțelegere), ei sînt, în general, de acord asupra faptului că această teorie este parte de a explica în mod științific și obiectiv relațiile economice internaționale ale capitalismului, chiar dacă ea conține unele elemente corecte, realiste. Gînditorii marxști și radicali se pronunță pentru o abordare concret istorică a teoriei menționate, atît în sensul de a dezvălui sursa care există între logica modului de producție capitalist și conținutul intrinsec al acestei teorii, cît și în sensul că există mai multe variante ale teoriei burgheze a costurilor comparative care, în regulă, au răspuns și răspund intereselor marii burghezii monopoliste în țările capitaliste dezvoltate, în diferite etape ale evoluției acesteia, de la începutul secolului al XIX-lea și pînă în prezentul de față.

Referindu-se la primul aspect menționat mai sus, Christian Palloix scrie că „Legea costurilor comparative este legea de care se bazează modul de producție capitalist la nivelul schimbului internațional pentru a pătrunde negarea proprietății sale contradictorii”; că „ea este, pe plan ideologic, justificarea ordinii capitaliste internaționale, ascunzînd ceea ce înseamnă aceasta în realitate și, anume, oportunități de producție mondiale care implică o inegalitate cumulativă a schimburilor și a dezvoltării economice în economia mondială”.

Referindu-se la cel de-al doilea aspect menționat mai sus, gînditorii marxști și radicali ca H. Denis, A. Pesenti, Chr. Palloix, A. Emmanuel, M. Linder, C. Murgescu, S. Amin, A.B. Frumkin, I.S. Potapov, E.E. Obminski, T. Szentes etc. realizează o distincție netă între varianta ricardiană, clasică, a acestei teorii și variantele ulterioare, subiectivist-marginaliste ale teoriei amintite, denumite în mod impropriu „neoclasice”. Se subliniază că varianta ricardiană a teoriei costurilor comparative de producție avea un punct de sprijin realmente științific și anume teoria valorii bazată pe muncă, era legată deci de

sfera fundamentală a economiei, de producție, ceea ce i-a permis să pună în discuție probleme deosebit de importante și dificile din punct de vedere teoretic, printre care specificul schimburilor internaționale, recunoscînd faptul că pe piața mondială se schimbau cantități inegale de muncă, dar nereușind să explice legitatea acestui fenomen, printre altele datorită abordării lui statice. Referindu-se la locul acestei variante în istoria teoriilor despre comerțul internațional, economistul român C. Murgescu arată că „În ciuda imperfecțiunilor sale, teoria costurilor comparative are totuși meritul de a reprezenta prima încercare de elaborare a unei teorii unitare a comerțului extern pe baza valorii-muncă și prin aceasta se integrează armonios în ansamblul sistemului ricardian”. În același timp, se arată că această variantă conține unele erori și iluzii care pot duce la interpretări apologetice, printre care, mai ales iluzia armoniei generale care s-ar putea realiza între partenerii din comerțul internațional capitalist pe baza principiului avantajelor comparative și a liberului schimb. „Ipotezele ireale și erorile concepției de comerț exterior au drept fundal comun – apreciază C. Murgescu – modul defectuos în care Ricardo pune problema pieței. În cîmpul său vizual nu pătrunde încă piața capitalistă cu toate contradicțiile ei și nici înțelegerea rolului pe care rezervele de aur îl îndeplinesc în lupta de pe piața mondială”.

De asemenea, se arată faptul că variantele postricardiene ale teoriei costurilor comparative de producție s-au îndepărtat tot mai mult de adevăr, s-au rupt de producție, au respins teoria valorii-muncă și au fost grefate pe teoria cererii și a ofertei, iar mai tirziu pe teoria utilității finale sau marginale. Din această perspectivă, promotorii acestor variante s-au cantonat în sfera mai superficială a unor relații funcționale din domeniul circulației mărfurilor și consumului (rolul cererii și al ofertei, elasticitatea cererii etc.), alunecînd spre concluzii speculative – de felul celor care susțin tendința de egalizare a prețurilor factorilor de producție, inclusiv a veniturilor, precum și a alocării raționale a resurselor, la

scară națională și internațională, prin intermediul comerțului internațional.

Este bine cunoscut că aceste concluzii speculative au fost infirmate cu brutalitate de dimensiunile exorbitante ale decalajelor și subdezvoltării din lume, inclusiv de procesul deteriorării raporturilor de schimb ale țărilor subdezvoltate și în curs de dezvoltare, în ansamblu și pe termen lung, în relațiile lor comerciale cu țările capitaliste dezvoltate, industrializate. În consecință – se subliniază – în loc să explice adevăratele cauze ale diviziunii internaționale capitaliste a muncii și rezultatele reale ale comerțului internațional capitalist între țări inegal dezvoltate, variantele postricardiene, subiectivist-marginaliste, ale teoriei costurilor comparative de producție au urmărit să justifice starea de lucruri existentă și să o înfrumusețeze, atribuindu-i calificative nejustificate de „rațională” și „eficientă”. Ținînd seama tocmai de această funcție socială îngustă, apologetică, opusă cercetării științifice, A.B. Frumkin dezvăluie consecințele negative ale antiistoricismului promotorilor burghezi ai acestor variante, scriînd că „Teoria burgheză a diviziunii internaționale a muncii ignoră cu premeditare particularitățile caracteristice și contradicțiile epocii imperialismului și a crizei generale a capitalismului... se creează impresia că pe lume nu există nici monopoluri, nici state imperialiste, nici țări socialiste”. Există (potrivit acestei viziuni – n.n.) numai țările abstracte A,B,C și altele, lipsite de identitate, între care se desfășoară diviziunea muncii și comerțul pe baza principiului rațional al economiei de cheltuieli (costuri – n.n.). Se pretinde că în economia mondială capitalistă ar domni o deplină și inatocabilă armonie de interese – ceea ce constituie, desigur, un neadevăr tripartit.

prof. dr. Sultana SUTĂ-SELEJAN

se urmărește surprinderea, într-o viziune unitară, a concepției reputatului om de știință. Sînt relevante în acest cadru elementele originale care au marcat gîndirea lui Dimitrie Gusti în domeniul sociologiei, în domeniul urbanizării, în cel al educației și învățămîntului, în etnologie. Studiile prezentate în volum urmăresc, deopotrivă, să pună în lumină reputația, influențele în plan științific pe care opera „în temeiul Școlii monografice de la București” le-a avut în țară și peste hotare.

Manifestări științifice

● În cadrul ședințelor lunare de lucru ce se desfășoară sub auspiciile Institutului Central de Cercetări Economice, în ultima zi a lunii ianuarie vor fi prezentate lucrări elaborate de Insti-

tutul de economia comerțului interior și turismului. Temele, abordînd probleme de larg interes pentru dezvoltarea economico-socială în profil teritorial, se referă la perspectivele de dezvoltare a cererii de măruri a populației județului Teleorman în cîincinalul 1981-1985, la măsurile ce se cer întreprinse în direcția valorificării integrale a potențialului turistic din zona montană a județelor Prahova, Brașov și Dimbovița în perspectiva anilor 2000-2010. La lucrări urmează să participe specialiști din domeniul cercetării și producției, comerțului și turismului.

Design

● Dacă asupra impactului pe care dezvoltarea capacității de a inova îl are asupra posi-

bilităților de dezvoltare, în următoarele decenii, a economiilor naționale se înregistrează un consens tot mai larg, mult mai puțin clarificate sînt mijloacele prin care se poate realiza cea mai eficientă stimulare a activităților de inovare și invenție. Cauza, opinează Jean-Pierre Ickovich în articolul: „Le design: art des formes science des fonctions”, publicat în numărul din septembrie 1980 al revistei „Science et Vie”, constă, pe de o parte, în complexitatea proceselor psihologice ale creației (domeniu în care cunoștințele noastre sînt încă limitate), iar pe de altă parte în varietaatea deosebită a sectoarelor de activitate economică în care o idee nouă poate da roade. Un

FIȘE

exemplu sugestiv în acest sens, aflăm în continuare autorul, îi constituie activitatea de design. Folosind – și poate aceasta reprezintă caracteristica cea mai generată a inovației – în exclusivitate materie cenușie, capacitatea de a genera idei noi, designul reprezintă în lumea de astăzi nu numai un mijloc de a răspunde unor nevoi estetice – desigur, și aceasta o funcție însemnată – ci tot mai mult o cale de promovare a produselor pe piață, de crearea de noi produse și tehnologii. Pentru că designul permite o adaptare superioară a obiectelor la propriile lor funcții.

O concepție originală

(Urmare din pag. 7)

fără deosebire de naționalitate, la conducerea economiei și a vieții sociale, realizându-se astfel în practică unitatea dialectică indisolubilă între conducerea științifică de către partidul comunist a întregului proces al edificării socialiste și adâncirea continuă a democrației muncitorești. Evidențiind tocmai această realitate vie a societății noastre, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, aprecia că „atunci cind poporul devine cu adevărat stăpin pe destinele sale, cind partidul aflat la guvernămint este el însuși ieșit din rindul poporului și își trage forța și seva din rindurile clasei muncitoare, ale tărânimii și intelectualității, în aceste condiții întărirea rolului de conducător politic al partidului constituie chezașia și necesitatea pentru asigurarea dezvoltării democrației, pentru participarea maselor largi la conducerea societății. Aceasta este o democrație nouă, revoluționară, în care poporul, sub conducerea comuniștilor, își făurește propriul său viitor“²⁾.

Putem afirma cu deplină temei că în miezul întregii opere teoretice și a acțiunilor practice tovarășul Nicolae Ceaușescu a situat în modul cel mai stăruitor una din problemele cardinale ale afirmării noii orînduirii, problema participării constante și conștiente, plene și responsabile a clasei muncitoare în calitate de clasă conducătoare a societății și alături de ea a celorlalți oameni ai muncii, la conducerea directă și nemijlocită a întregii opere de edificare a societății socialiste și comuniste.

Pe această bază, în acești ani, a fost creat un sistem modern cu o profundă fundamentare științifică și o largă deschidere democratică de organizare și conducere planificată a activității economico-sociale, corespunzător condițiilor concret istorice ale țării noastre.

Procesul dialectic de edificare și dezvoltare a democrației socialiste din țara noastră demonstrează spiritul profund înnoitor,

originalitatea strategiei românești de atragere a maselor largi de cetățeni la guvernarea societății, rolul hotărîtor al Partidului Comunist Român și al conducătorului său, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în asigurarea tuturor condițiilor pentru dezvoltare autentic democratică a patriei noastre. Totodată, acest proces relevă o experiență deosebit de bogată în semnificații politice teoretice și practice, care se înscrie ca o contribuție de preț la tezaurul gândirii revoluționare mondiale, la afirmarea superiorității socialismului care „trebuie să fie societatea totală în pliniri a personalității umane, în care fiecare cetățean să simtă stăpin pe destinul său, să poată acționa nestingherit în folosul progresului societății“³⁾.

Este meritul gândirii novatoare și acțiunii politice creatoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu că pornind de la realitățile istorice și naționale ale României, de la cerințele construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, a fost creat sistemul organizatoric-instituțional democratic, optim, unic în felul său care asigură participarea efectivă a oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, la conducerea societății, exercitare de către toți cetățenii patriei a drepturilor și libertăților larg ce le sînt acordate. Dispunem, astfel, de un sistem democratic corespunzător pentru unirea eforturilor întregului popor de a participa efectiv și responsabil la opera de edificare socialistă. Esențial este acum — așa cum sublinia secretarul general al partidului — să se acționeze cu toată perseverența și energia pentru buna funcționare a acestui cadru, pentru folosirea deplină a potențialului său, pentru ca organismele și statutele democrației să devină adevărate tribune eficiente de dezbateri și soluționare de către mase a problemelor conducerii întreprinderilor și instituțiilor teritorial-administrative, a întregii societăți.

²⁾ Nicolae Ceaușescu, Raport la Conferința Națională a Partidului Comunist Român, 7-9 decembrie 1977, București, Ed. politică.

³⁾ Nicolae Ceaușescu, România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, vol. 4, București, Ed. politică, 1970, p. 309.

Controlul oamenilor muncii

(Urmare în pag. 15)

țene, municipale, orășenești și comunale ale organizației de femei au răspuns la solicitările echipelor de control, sprijinind activitatea unor creșe, grădinițe, dispensare, tabere de copii etc.

Verificările făcute periodic au dus la concluzia că uniunea județeană a cooperăției meșteșugărești și cea a cooperăției de consum, întreprinderea de alimentație publică, oficiul farmaceutic ș.a. au dat o atenție deosebită soluționării operative a propunerilor făcute de echipele de control ale oamenilor muncii.

EXISTĂ încă mari rezerve de creștere a rolului controlului oamenilor muncii, a forței sale, pentru ridicarea sa la nivelul exigențelor și posibilităților create de societatea noastră. Nu peste tot și nu în toate împrejurările controlul se afirmă ca o prezență activă, ca un instrument ascuțit de luptă împotriva neajunsurilor, cazurilor de încălcare a disciplinei comerciale, practicilor necorespunzătoare sau incorecte. Unele echipe, se mulțumesc adesea cu un rol periferic, de „anexă“ a organismelor specializate de control, acționînd sporadic, fără a determina schimbări adînci și de durată. O revizuire de atitudine față de controlul oamenilor muncii se impune și în unele unități controlate, la forurile tutelare ale acestora, față de observațiile critice și recomandările înscrise în registrul unic de control; din ușurință și superficialitatea cu care sînt tratate aceste probleme s-ar crea impresia că, în opinia lor, propunerile organelor de control sînt facultative, că aplicarea unor mă-

suri energice de îndreptare pe baza sesizărilor ar fi benevolă. Or, iată ce prevede Legea privind organizarea și funcționarea controlului oamenilor muncii, la art. 28: conducătorii unităților controlate sînt obligați, să analizeze deficiențele constatate de echipele de control al oamenilor muncii și să stabilească măsuri pentru înlăturarea acestora. În unele unități de construcții și reparații pentru populație, de legume și fructe, de comerț, prevederea legală nu și-a găsit întotdeauna corespondentul într-o atitudine receptivă, responsabilă și o acțiune operativă pentru valorificarea ajutorului primit.

Controalele efectuate au scos în evidență cazuri de insuficiență preocupare pentru aprovizionarea magazinelor, deși marfă în depozite există; se invocă lipsa mijloacelor de transport, cînd realitatea este că unitățile de desfășurare nu fac comenzi pentru transportul mărfurilor. Organele de control au depistat că unele unități producătoare, comerciale și de alimentație publică, uneori livrează, respectiv desfac mărfurile sau preparatele de o calitate sau cantitate ce nu corespund prețului sau normelor de fabricație. La unele unități s-a constatat că nu există „jurnalul cumpărătorului“ așa cum s-a stabilit la Consfățuirea din februarie 1977.

În domeniul transportului în comun, controalele au scos în relief neajunsuri în ceea ce privește întreținerea parcului de mașini și disciplina unor conducători auto care nu respectă graficul de plecare de la capetele de trasee, nu opresc în stații, etc.

Consiliile oamenilor muncii din comerț și alimentația publică erau date — așa cum s-a indicat la consfățuirea din 1977 — să organizeze cel

puțin o dată pe an întâlniri cu consumatorii, cu echipele de control al oamenilor muncii și cu lucrătorii din unitățile supuse controlului; această obligație a fost doar în puține cazuri îndeplinită.

PENTRU înlăturarea unor asemenea deficiențe și pentru a preveni repetarea lor, organele și organizațiile de partid, Consiliul județean al Frontului Democrației și Unității Socialiste, organizațiile de masă și obștești și-au intensificat preocuparea în ce privește pregătirea și perfecționarea continuă a activității echipelor de control, cunoașterea de către acestea a hotărîrilor de partid și de stat, a altor acte normative, precum și a metodologiei de desfășurare a controlului, elaborarea și îndeplinirea graficelor de control pe echipe și unități. În unitățile supuse controlului, organizațiile de partid, sindicale, ale femeilor, organizațiile proprii ale Frontului Democrației și Unității Socialiste folosesc diferite forme și metode pentru educarea tuturor lucrătorilor în spiritul principiilor eticii și echității socialiste, ale comportării civilizate, pline de solicitudine față de publicul consumator, analizînd periodic situațiile evidențiate de controlul oamenilor muncii.

Lucrătorilor din comerț, servicii, din industria mică, din unitățile social-culturale le revine o răspundere deosebită în înlăturarea măsurilor de ridicare a nivelului de trai, a calității vieții, în valorificarea cu eficiență economică și socială maximă a condițiilor create în acest scop. Controlul oamenilor muncii trebuie înțeles și folosit ca o colaborare și un sprijin pentru îndeplinirea acestei îndatoriri, în folosul populației.

Permanențe inflaționiste în cadrul O. C. D. E.

DALETE FURNIZATE de buletinul periodic al O.C.D.E. intitulat „Evolution recente des prix à la consommation” (ianuarie 1981) se referă de fapt la o perioadă destul de lungă (practic două decenii) pentru a se putea trage — după cum arată înșiși realizatorii buletinului — o concluzie

zitia diferită de la o țară la alta față de problema inflației, a rolului și locului acesteia în cadrul politicilor social-economice „anticriză”.

Cu rezervele menționate, cifrele din tabelul alăturat reflectă totuși suficient de clar impulsul inflaționist al crizei energiei, în primul rând, reacția în lanț

Evoluția prețurilor la bunurile de consum și servicii (creșteri procentuale în raport cu perioada precedentă, fără corijarea efectului fluctuațiilor sezoniere)

Țara sau grupul de țări	Rata medie anuală					Rata reală pe 12 luni, terminând cu noiembrie
	1961-70	1971-76	1977	1978	1979	
Anglia	4,1	13,6	15,8	8,3	13,4	15,3
Australia	2,5	10,8	12,3	7,9	9,1	10,2*
Austria	3,6	7,3	5,5	3,6	3,7	6,3
Belgia	3,0	8,5	7,1	4,5	4,5	7,6
Canada	2,7	7,4	8,0	9,0	9,1	11,2
Danemarca	5,9	9,2	11,1	10,0	9,6	10,7
Elveția	3,3	6,7	1,3	1,1	3,6	4,2
Finlanda	5,0	12,2	12,2	7,8	7,5	13,5
Franța	4,0	9,0	9,4	9,1	10,8	13,5
R.F.G.	2,7	5,9	3,7	2,7	4,1	5,3
Grecia	2,1	12,5	12,1	12,5	19,0	26,2
Irlanda	4,8	14,1	13,6	7,6	13,3	18,2*
Islanda	11,9	26,0	29,9	44,9	44,1	50,9*
Italia	3,9	12,3	18,4	12,1	14,8	22,0
Japonia	5,3	11,2	8,1	3,8	3,6	8,4
Luxemburg	2,6	7,7	6,7	3,1	4,5	6,3
Norvegia	4,5	8,5	9,1	8,1	4,8	13,1
Noua-Zeelandă	3,5	11,3	14,3	12,0	13,8	16,3*
Olanda	4,0	8,7	6,4	4,1	4,2	6,7
Portugalia	3,9	16,1	27,2	22,5	23,7	11,5
Spania	6,0	13,0	24,5	19,8	15,7	14,9
S.U.A.	2,8	6,6	6,5	7,7	11,3	12,6
Suedia	4,0	8,3	11,4	10,0	7,2	14,6
Turcia	5,9	18,5	26,0	61,9	63,5	76,2
Total O.C.D.E.**	3,3	8,5	8,9	7,9	9,8	12,4
Țările europene membre ale O.C.D.E.**	3,8	9,8	11,3	9,4	10,6	13,7

* Rata creșterii pe patru trimestre, până la cea mai recentă perioadă pentru care există date disponibile. ** Ponderarea pentru țările incluse în indicii totali s-a făcut pe baza consumului privat și a cursului de schimb din anul precedent.

rezonabilă asupra evoluției prețurilor la bunuri de consum și servicii în țările membre ale acestei organizații. Deși au doar o relativă comparabilitate datele respective permit urmărirea impactului crizei economice și a crizei energiei asupra diverselor țări capitaliste dezvoltate, diferențierea economiilor lor în ceea ce privește vulnerabilitatea la asemenea fenomene, capacitatea de a depăși efectele lor negative. Desigur, nu trebuie omisă aici nici po-

declanșată de sporirea repetată și substanțială a prețurilor la petrol. Evoluția relativ stabilă (cu 2—6 la sută pe an, exceptând Islanda) a prețurilor în țările membre ale O.C.D.E. în deceniul 1961—1970 s-a transformat în perioada următoare într-o creștere cvasigenerală, inflaționistă, a prețurilor, cu un avantaj dimensional de 2—6 ori.

După ce anii 1977—1978 au fost marcați de o anumită atenuare a ratei creșterii prețurilor în majoritatea țărilor

examine, 1979 și primele trei trimestre ale anului 1980 cunosc o nouă răsturnare a tendinței, în sensul intensificării presiunilor inflaționiste. Se evidențiază că țările cu o industrie mai puțin dezvoltată din cadrul O.C.D.E., ca și cele cu un dinamism economic mai scăzut, sînt și mai puțin capabile să înfrîneze tendințele inflaționiste; printre țările cu cele mai înalte rate ale creșterii prețurilor în decurs de 12 luni (încheiate în noiembrie 1980) figurează Turcia (cu un spor de 76,2 la sută), Islanda (cu 50,9 la sută), Grecia (26,2 la sută), Irlanda (18,2 la sută), Noua Zeelandă (16,3 la sută) ș.a. Pe de altă parte, fenomenele inflaționiste sînt, de regulă, mai intense în Europa decît în alte zone ale lumii capitaliste. În ansamblu — nota recent cotidianul francez „Le Monde” — 1980 va rămîne în anale drept anul de agravare a inflației aproape pretutindeni în lume.

Previziunile asupra evoluției prețurilor la bunuri de consum și servicii în cursul anului 1981 se relevă a fi destul de pesimiste pentru majoritatea țărilor capitaliste dezvoltate. Astfel, într-un interviu acordat nu demult revistei „L'Expansion”, Lawrence Klein, laureat al premiului Nobel pentru economie, aprecia că în S.U.A. ascensiunea prețurilor respective va fi tot atît de puternică cum a fost în 1980 (de 11 la sută) în timp ce creșterea salariilor va rămîne moderată, de 9—10 la sută, încît puterea de cumpărare a populației va continua să scadă. Aprecieri, confirmată de specialiștii Departamentului agriculturii din S.U.A., după care prețurile la produsele alimentare vor spori în 1981 cu 10—15 la sută.

O prognoză asupra dezvoltării economiei Japoniei în deceniul al nouălea, publicată de revista „Sangyo ritchi”, consideră că în anul financiar 1980/81 indicele inflației se va mări cu 2—2,5 puncte, sub impulsul sporirii tarifelor pentru energie electrică și gaze, pentru serviciile comunale, a tarifelor de transport pe cale ferată, a prețurilor la țigări și alte produse din tutun, a taxelor universitare etc.; pe întregul an calendaristic 1981 experții O.C.D.E. prevăd scăderea cu un punct a ritmului creșterii prețurilor, în raport cu anul precedent.

În ceea ce privește ritmul inflației în țările Pieței Comune vest-europene, experții comisiei acestui organism opină că în 1981 el se va încetini întrucîtva (la 9,7 la sută, față de 12 la sută în 1980), rămînînd totuși superior nivelului înregistrat în 1979. Ținîndu-se seama de faptul că în numeroase țări membre ale O.C.D.E. se prevede concomitent o relaxare a ritmului creșterii economice, și așa scăzut în 1980, termenul cel mai frecvent cu care economiștii occidentali caracterizează conjunctura anului 1981 rămîne cel de „stagflație”.

N. POPOV

Japonia: încetinirea creșterii economice

CREȘTEREA economică în anul financiar care se încheie la 31 martie 1981, va atinge cele mai scăzute cote cunoscute de Japonia, după criza petrolului din 1974-1975, apreciază prognozele băncii nipone Daiwa. Comparativ cu 6,2% în anul financiar anterior, produsul național brut va crește cu numai 2,9%, cifră cu mult sub previziunile anterioare de 4,8%. Această prognoză se bazează pe reducerea puternică a producției industriale, diminuarea veniturilor populației și declinul cheltuielilor pentru bunuri de investiții. În ce privește firmele mici, ale căror investiții reprezintă de obicei 40% din total, se prevede că ele vor înregistra chiar reduceri în activitatea productivă.

Industria vest-germana: redresare incertă

DOUĂ DINTRE cele mai importante sectoare industriale vest-germane, electronica și construcțiile de mașini, manifestă rezerve în legătură cu perspectivele de redresare în noul an. Prognozele indică

cel mult posibilitatea unei creșteri 0 după ritmul de 4-5% înregistrat în 1980 în electronică și electrotehnică; în construcțiile de mașini se așteaptă chiar o reducere cu 2-3% a producției, după ce deja la sfârșitul anului trecut se semnală deja o scădere a comenzilor, în special în domenii ca mașini agricole, utilaje pentru industria textilă și a construcțiilor. Semne ale prelungeirii crizei sînt evidențiate și de cererea mai scăzută de bunuri de consum, precum și de reținerile întreprinderilor de a efectua noi investiții în aceste sectoare.

Economie la consumul de lemn

SPECIALIȘTI ai CEE/ONU prognozează o reducere considerabilă a consumului de cherestea în perspectiva următorilor zece ani în Europa, existînd chiar posibilitatea de a se ajunge la autosuficiența pe ansamblul zonei în acest domeniu. Față de prognozele pentru 1990 cuprinse în studiul CEE/FAO din 1976, în prezent se prevede că pînă la sfârșitul deceniului consumul de cherestea să fie cu 15-20% mai redus, nemaexistînd perspectiva revenirii la perioada de boom din anii premergători crizei petrolului din 1974-75. Evaluări mai re-

cente au dovedit existența unor rezerve de fond forestier mai mari decît se credea acum, ceea ce, combinat cu politicile de economisire a acestei prețioase bogății naturale creează premisele unei mai mari stabilități pe piață.

Revenire în industria aluminiului

APRECIERI reluate de ziarul britanic Financial Times consideră anii '80 vor însemna o revenire puternică în industria aluminiului. În acest domeniu investițiile lumii occidentale se pare că vor totaliza circa 58 miliarde lire sterline, din care o treime pentru noi capacități, iar restul pentru modernizarea fabricilor existente, inclusiv vizînd economisirea energiei.

Investițiile de capital se așteaptă să asigure o creștere cu 4% pe an a producției. Astfel se pare că, în următorii zece ani ne vom aștepta la o piață a vinzătorilor decît cu prețuri menținute la un nivel ridicat. Se estimează de asemenea la circa 3000 lire sterline prețul unei capacități de producție (într-o unitate industrială nouă) capabilă să realizeze o tonă de aluminiu finit.

Cele mai însemnate dezvoltări industriale pentru producția de aluminiu sînt prevăzute în cazul Australiei și al țărilor latino-americane, în special Brazilia.

Programe de dezvoltare

Angola: preocupări prioritare în agricultură

PENTRU ANGOLA unul din obiectivele economiei prioritare în prezent îl constituie agricultura, respectiv rezolvarea unei game largi de probleme, de la organizare pînă la crearea infrastructurii necesare. Din perioada anterioară revoluției, această țară a moștenit diferențieri foarte mari în agricultură: 700 mii de exploatari agricole mici dispuneau de o suprafață însumind 4,37 mil. ha (6 ha la o fermă), în timp ce 6149 plantații mari, cu mijloace de producție și tehnici avansate, dețineau în total 4,49 mil. ha, respectiv 700 ha la o plantație.

Conducerea angoleză își propune să rezolve probleme privind formarea cadrelor cu cunoștințe tehnice și științifice superioare necesare în condițiile eforturilor vizînd creșterea producției agro-zootehnice și valorificarea bogățiilor forestiere.

O altă sarcină o constituie stimularea producătorilor individuali care trebuie să contribuie, alături de cooperativele agricole, la o mai bună aprovizionare a orașelor — problemă realizabilă printr-o mai bună dotare a fermelor mici cu utilaje agricole mecanizate și bunuri de consum necesare.

Eforturile vizează, de asemenea creșterea suprafețelor cultivate cu cereale, în special la orez (2 750 ha nou cultivate în 1979), porumb (aproape 19 000 ha) și grâu, pentru acoperirea necesităților alimentare ale populației. Tot în acest scop se preconizează extinderea sistemului de centre pentru achiziționarea de produse agricole ce urmează a fi distribuite ulterior centralizat populației de la orașe. În ce privește culturile tradiționale au fost luate măsuri pentru creșterea producției la bumbac, fructe tropicale, ulei de palmier. Pentru cafea, ca structură se prevede orientarea acestei producții în cadrul unităților agricole cooperatiste mari care dețin fiecare suprafețe de 1 500-7 000 ha. Se speră ca acest proces de reorganizare să dea rezultate în următorii trei ani (în 1979 exporturile de cafea s-au ridicat la 60 mii t).

Alături de agricultură, în contextul eforturilor de reconstrucție economică un loc important revine valorificării importanțelor resurse naturale (cupru, fier, uraniu, mangan, fosfați, cărbune, mică, petrol, diamante) — statul preluînd activitatea de exploatare și prelucrare pentru utilizarea acestor bogății în interes național și pentru export —, precum și dezvoltarea industriei prelucrătoare în domeniul alimentar, textil, al prelucrării cauciucului și rafinării petrolului.

Relațiile româno-angoleze se bazează pe o serie de acorduri încheiate în ultimii ani între cele două țări, de o deosebită importanță fiind rezultatele întîlnirilor la nivel înalt din 1979 — întîlnire soldată, printre altele, cu încheierea unui Tratat de prietenie și colaborare, Regulamentul de funcționare a comisiei mixte, a unui Acord de colaborare în domeniul învățămîntului, științei și culturii, și a protocolului privind cooperarea în agricultură.

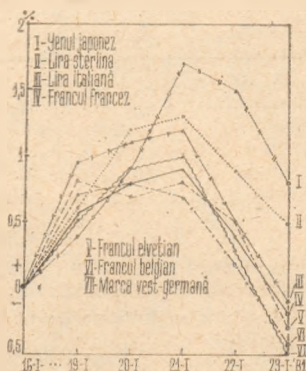
În cadrul sprijinului acordat Angolei de România, trebuie menționat pregătirea de tinere cadre în țara noastră, participarea specialiștilor români la construirea unor ferme agricole, acordarea de asistență tehnică și altele.

Em. STANCU

EVOLUȚII MONETARE

PERIOADA 19-23.I.1981 a fost caracterizată prin mișcări destul de ample și contradictorii a cursului dolarului S.U.A. pe piețele valutare. Coexistența unor factori de natură diferite, a determinat o evoluție oscilantă a monedelor nord-americane față de restul valurilor occidentale. Publicarea cifrelor produsului național brut al S.U.A. pe trim. IV/1980 și care indică o creștere a acestuia cu 5% a contribuit la redresarea dolarului pe piețele valutare, dolarul terminînd perioada analizată la nivele superioare închiderii din 16.I. în raport cu majoritatea valurilor occidentale.

Marca vest-germană, sub influența prognozelor privind înregistrarea unei creșteri zero (sau chiar negativă) a produsului național brut în 1981, a înregistrat deprecierea cea mai accentuată față de dolar, situîndu-se la închiderea intervalului la 2,0250 mărci/1 dolar, cu 0,5% sub închiderea din 16.I. de 2,0150 mărci/dolar. Procent apropiat de depreciere a înregistrat și francul belgian care era cotațat pe 23.I. la 32,55 franci/1 dolar, față de 32,40 franci/1 dolar, închiderea de referință. După o evoluție între 1,81 și 1,82 franci/1 dolar, în prima parte a săptămînii, francul elvețian se situa la închiderea din 23.I. la 1,8350 franci/1 dolar, ceea ce reprezintă o depreciere de 0,3% față de cursul de referință de 1,83 franci/1 dolar. În ciuda unei depreciere față de dolar de 0,2% la sfârșitul intervalului prezentat (1,67 franci/1 dolar, față de 1,66 franci/1 dolar pe 16.I.1981), francul francez continuă să se mențină aproape de limita superioară de intervenție în cadrul

Evoluția cursurilor principalelor valute occidentale față de dolarul S.U.A. în perioada 19-23.I., luîndu-se ca bază cursurile din ziua de 16.I. a.c.

sistemului valutar vest-european. Lira italiană se situa la închiderea perioadei la 961 lire/1 dolar, nivel foarte apropiat de cel de referință de 960 lire/1 dolar (depreciere de 0,1%). Yenul japonez a înregistrat în tot acest interval o depreciere față de dolar, mișcare determinată în mare parte de anunțarea înregistrării în luna decembrie 1980 a unui excedent comercial de către Japonia de 1,48 miliarde dolari, după un deficit de 212 milioane dolari în noiembrie 1980; cotația de 201,50 yen/1 dolar din 23.I. se situa cu 0,8% peste cea corespunzătoare din 16.I. de 203,15 yen/1 dolar.

Lira sterlină a fost tranzacționată la închiderea săptămînii la 2,4075 dolari/1 liră, cu 0,5% peste nivelul din 16.I. de 2,3950 dolari/1 liră. De menționat că în acest interval indicele de depreciere al lirei ponderat cu valurile principalelor parteneri comerciali al Angliei a crescut pînă la nivelul de 80,4%, cel mai ridicat nivel din ultimii 5 ani.

Dobînzile la principalele eurovalute pe termen de 6 luni s-au situat în jurul a 17,625% la eurodolarii, 9,125% la euromărci vest-germane și 6% la eurofranci elvețieni. Prețul aurului la Londra a înregistrat o tendință de scădere, al doilea fixing din ziua de 23.I. de 553 dolari/uncia fiind cu 7,75 dolari/uncia sub cel din 16.I.1981.

Gheorghe MUNTEAN
Alexandru OLTEANU

Determinarea opțiunilor metodologice — o etapă importantă în stabilirea strategiilor de dezvoltare

DUPĂ DOUA DECENII de independență, în ciuda diverselor strategii propuse în cadrul celui de-al II-lea Deceniu al Națiunilor Unite pentru dezvoltare, cu toate eforturile și chiar cu unele progrese înregistrate, situația economică de pe continentul african rămâne precară.

Circumscrise gravelor situații de fapt, preocupările unui număr însemnat de specialiști caută să contureze căi și metode de natură să asigure acestor state în viitorul previzibil o dezvoltare reală. Desigur, soluțiile enunțate, propunerile avansate nu pot fi, prin natura lucrurilor, identice. Totuși, se poate face aprecierea că, în plan general, ele au o idee de bază comună: necesitatea unor schimbări radicale și urgente în planul strategiilor globale de dezvoltare, care să cuprindă toate sectoarele vieții economice și sociale a popoarelor africane.

În această arie problematică se înscrie și programul de cercetare „STRATEGII PRIVIND VIITORUL AFRICII” — lansat ca parte integrantă a studiilor UNITAR privind viitorul —, program coordonat, prin intermediul Consiliului pentru dezvoltarea cercetării economice și sociale în Africa (CODERSIA), de către reputatul specialist egiptean SAMIR AMIN. Pornind de la analiza impactului global al crizei economice mondiale actuale asupra economiilor africane și a modului particular în care aceste țări au reacționat la situația de criză, inițiatorii programului își propun, în această primă etapă, de „lanșare” a programului, să contureze cadrul conceptual, modalitățile și direcțiile de cercetare asupra strategiilor alternative de dezvoltare a Africii. În cele ce urmează vom prezenta într-o formă succintă principalele aspecte și probleme abordate.

EPOCA CONTEMPORANĂ, consideră autorii, este marcată de o criză globală structurală a sistemului mondial, criză care pune în discuție însăși actuala configurație a diviziunii internaționale a muncii, precum și a politicilor naționale de dezvoltare promovate în acest context. Actuala criză, apărută încă de la sfârșitul anilor '60 prin criza sistemului monetar internațional, a continuat să se manifeste și în anii '70, caracterizându-se prin stagflație, șomaj și încetinirea creșterii economice. Autorii consideră drept probabil ca această criză să persiste și în deceniul următor, cel puțin, marcând astfel sfârșitul unei perioade care, între 1945—1970, s-a caracterizat printr-un avânt economic global considerabil, generat în primul rând de „curșa ajungerii din urmă” a Statelor Unite de către Europa occidentală și Japonia, ceea ce a antrenat o creștere complementară în țările „din sud”, ca furnizoare de materii prime (în special energetice). Dar tocmai acest caracter voit complementar a determinat creșteri și evoluții departe de a fi în interesul propriu al țărilor în curs de dezvoltare. Impactul crizei în cele trei zone în curs de dezvoltare s-a manifestat diferit de la o regiune și de la o țară la alta. Asia și Africa, într-o măsură mai mare decât America Latină — zone în care dezvoltarea capitalistă nu a îmbrăcat forma constituirii unor economii naționale „endogene”, bazate pe propriile forțe și în care dependența și dezvoltarea dezarticulată a economiilor au fost accentuate în perioada „boom”-ului postbelic — reprezintă, în condițiile crizei mondiale actuale, partenerii cei mai vulnerabili. Aceasta, concluzionează autorii, explică, fără nici un echivoc, și de ce soluțiile propuse de aceste țări în cadrul procesului instaurării unei noi ordini economice internaționale nu au fost încă, puse în practică.

De aici, autorii consideră că actuala criză a sistemului economic a zguduit, în mod firesc, fundamentele „teoriei dezvoltării” pe baza căreia o serie de specialiști, cu numai 15 ani în urmă, își imaginau că detin „rețeta strategiei” modernizării-dezvoltării. Criza economică a Occidentului, care s-a răsfrânt asupra situației economice dificile din majoritatea țărilor în curs de dezvoltare, pune cât se poate de limpede în lumină, afirmă autorii, greutățile întâmpinate de țările sărace în eforturile lor de eradicare a subdezvoltării. Dacă la aceasta se adaugă tendința tot mai pronunțată spre transferarea poverii cri-

zei actuale mondiale pe umerii țărilor în curs de dezvoltare, atunci reiese cu pregnanță în evidență, opinează autorii, necesitatea stringentă pentru identificarea unor noi strategii adecvate de dezvoltare, necesitate resimțită cu o tot mai acută urgență în primul rând de țările continentului african.

SE POATE APRECIA în prezent, susțin autorii, că există patru „tipuri” de crize ce caracterizează evoluția țărilor africane în ultimul deceniu: ● criza din țările care nu au înregistrat creșteri economice semnificative în deceniul anilor '60 și pentru care criza actuală reprezintă numai o agravare a stagnării deja manifestă; ● criza din țările care au cunoscut creșteri însemnate, pe baza valorificării resurselor petroliere și minerale; ● criza din țările care au înregistrat o puternică creștere bazată pe exporturile de produse agricole și pe dezvoltarea industriilor ușoare de substituție a importurilor, țări în care mecanismul creșterii pare a se fi dereglat și, în sfârșit, criza din țările care au căutat să reacționeze în fața stării de criză printr-o politică de amplă dezvoltare independentă la scară națională.

Mai mult, și independent de aceste distincții, se reliefează faptul că în Africa creșterea economică a fost mai puternic afectată decât în orice altă regiune, criza manifestându-se chiar și prin nivelurile foarte scăzute ale venitului pe locuitor, în medie de 3 ori mai mici decât cele ale țărilor sau regiunilor care par a fi suportat mai bine șocul crizei. Probabil, opinează autorii, această vulnerabilitate — care poate fi rezultatul eșecului unora din structurile statale africane constituite după dobândirea independenței — ar putea fi contracarată prin formula „grupărilor regionale” dar al căror rol și perspective precizează autorii, este încă necesar a fi examinate mai în profunzime.

În al doilea rând, autorii consideră că analizarea strategiilor și politicilor de industrializare, a barierelor pe care acestea le-au generat în cursul anilor '70, precum și a reacțiilor față de acestea, va permite o investigație mult mai aprofundată a caracterului specific al crizelor din Africa și va permite determinarea conturului opțiunilor alternative de dezvoltare viitoare.

Nu sînt cunoscute decât în mod superficial, declară autorii, cele trei „familii” de practici de industrializare implementate în Africa, și anume: ● modelul substituției importurilor, pe baza forțelor locale, care sînt în general mai slabe decât în alte zone,

fapt care nu a permis înlăturarea dominației capitalului extern: ● modelul dezvoltării industriei miniere, care a condus la păstrarea pozițiilor puternice ale companiilor străine și la o extindere a influenței industriilor din fostele metropole și, în fine, ● modelul dezvoltării industriale naționale independente. Toate aceste trei tipuri de modele au fost afectate de criză în cursul deceniului anilor '70, afirmă autorii, o criză ale cărei remedii constituie încă o sursă de dispute în plan teoretic. Unii specialiști se pronunță pentru implantarea ramurilor de industrie ușoară orientate spre producția de export și bazate pe forța de muncă ieftină, în timp ce alți specialiști văd soluționarea în „dislocarea” unor industrii ca siderurgia și petrochimia, și re canalizarea, pe această bază, a veniturilor din activitatea minieră și petrolieră, care în prezent sînt „revitalizabile”. Modelul dezvoltării industriei miniere, departe de a fi devenit arhaic, a căpătat treptat o relativă „reactualizare”, pe măsură ce Europa occidentală a devenit dependentă de sursele externe în ceea ce privește necesarul de minerale și minereuri, model care pare să fie afectat de criză, datorită slăbirii temporare a cererii. Cît privește experimentele legate de dezvoltarea națională independentă, autorii susțin că este necesară o aprofundare a analizei acestora, date fiind contradicțiile lor inerente — generate de acumulările centralizate de către stat și de importurile tehnologice masive — contradicții ce se reflectă prin criza sectorului agricol și precaritatea finanțelor externe.

Autorii sînt de părere că, prin definiție, evaluarea critică a proceselor dezvoltării invită în mod inevitabil la examinarea unei alternative pozitive, ce ar trebui, după părerea lor, să conste în aplicarea unei strategii de industrializare care să fie corelată cu dezvoltarea prioritară a sectorului agricol.

În continuarea ideii afirmate anterior, autorii abordează necesitatea formulării unei problematice sistematizate vizînd o astfel de strategie de dezvoltare care, avînd drept obiectiv satisfacerea necesităților maselor populare, să se bazeze pe sectorul agricol. Legat de acest aspect, se arată că principalele modalități ale exploatării coloniale a agriculturii Africii și a potențialului său rural sînt relativ bine cunoscute și analizate (economia de comerț colonial, predominantă în vestul Africii și bazată pe participarea producției obținute de mica gospodărie țărănească la comerțul internațional; economia marilor plantații, caracteristică companiilor concesionare din Africa centrală și, finalmente, economia „disponibilului forței de muncă”, caracteristică Africii de sud). În ultimii ani, agricultura africană nu s-a soldat decît cu performanțe mediocre. Pe de altă parte, cunoașterea și analizarea formelor recente de organizare a activității agricole, apărute în cursul anilor '70, este

încă insuficientă. Într-adevăr, susțin autorii, formele imbricate de cele mai recente dezvoltări în acest domeniu sînt în numai în faza primelor lor manifestări („revoluția verde agroindustriale) de multe ori ca impact al strategiilor rec mandate „din afară”.

Mai mult, se cunoaște prea puțin despre politicile populare practicate în unele țări africane (reforme agrare, cooperativizări etc). Nu există, în consecință, conchid autorii, soluții ușoare pentru rezolvarea problemei găsirii unor opțiuni alte native celor care există în plan tehnic (irigații, culturi neirigate, mecanizare etc) și social (cooperativizare), atunci cînd urmărește atingerea stadiului de satisfacere din resurse proprii a necesarului alimentar. Cert este că trebuie găsită o cale pentru „reconcilierea” exigențelor politicilor economice (distribuția veniturilor, politicile fiscale, politicile de prețuri și salarii, politicile financiare etc) cu prioritatea acordată producției alimentare. Ca atare, precizează autorii, va trebui să depășim limitele concepțiilor care, prea adeseori, reduc această prioritate la simpla problemă a alegerii unui anume „proiect de dezvoltare agricolă”, fără a lua în considerare imperatiile din planul politicilor macro-economice pe care o astfel de opțiune le implică.

În al treilea rînd, inițiatorii programului, abordînd problema formulării principiilor majore ale unei autonomii colective africane, consideră că formele convenționale de integrare (piețe comune etc.) — ale căror rezultate sînt fie mediocre, fie negative (accentuarea dezvoltării inegale etc.) —, trebuie să fie înlocuite cu proiecte viabile, în perspectiva reintării dezvoltării naționale și colective bazate pe forțele proprii. Destinată inițial a fi un element complementar a ceea ce în mod uzual numim „cooperarea Nord-Sud”, cooperarea Sud-Sud ar trebui, sînt de părere autorii, supusă unei analize mai profunde prin perspectiva unei mari autonomii colective.

În fine, ca un ultim aspect important legat de conturarea direcțiilor-cadru pentru cercetarea și elaborarea strategiilor alternative ale dezvoltării pe continentul african, autorii se pronunță pentru necesitatea studierii vieții politice africane, în special în ceea ce privește problematica rolului statului, a națiunii, grupurilor etnice și ideologiilor. Scopul acestei analize, care o consideră că ar trebui să se distanțeze de metodele uzitate în studierea politologiei convenționale, este acela de a evidenția în ce mod opțiunile cu caracter economic avute în vedere pînă acum își găsesc transpunerea în planul realității politice.

Costea MUNTEANU

Noua revoluție agrară

(Urmare din pag. 14)

teriei prime. În aceste unități se va folosi cu prioritate forța de muncă locală, ceea ce va contribui la stabilizarea populației în comune, îi va permite acestora să participe atît la efectuarea muncilor agricole cît și la activități industriale, va stimula mai buna gospodărire a loturilor personale și va asigura valorificarea producției agricole în noile capacități ce se vor crea în cadrul consiliului, acestea urmînd să realizeze, sub formă de prestații, aprovizionarea cu produsele respective a populației sătești.

Întrucît gospodăriile populației au însemnat rezerve de sporcire a producției agricole, statul sprijină membrii cooperatori și țărani din zonele necooperativizate să crească animale și păsări, pentru nevoi proprii și pentru valorificarea la fondul de stat. Gospodăriile populației sînt obligate să cultive întreaga suprafață, dezvoltînd mai ales producția de legume, cartofi și fructe, precum și unele culturi de plante tehnice, necesare nevoilor proprii de consum. Recentul Decret privind organizarea prestărilor de servicii pentru industrializarea unor produse ale producătorilor agricoli va spori interesul acestora în cultivarea terenurilor pe care le dețin, cu sfeclă, floarea soarelui ș.a., pe această bază acoperindu-se nevoile de consum la zahăr, ulei și alte produse.

În concordanță cu Legea privind actualizarea și îmbunătățirea corelării, pe principii economice, a prețurilor de producție și de livrare către unitățile socialiste, s-a impus modificarea corespunzătoare a acestor prețuri în agricultură, pentru a reflecta modificările în nivelul și structura costurilor și a asigura rentabilitatea tuturor produselor agricole vegetale și animale. Condițiile create prin îmbunătățirea organizării consiliilor unice agroindustriale, de a se utiliza aceleași tehnologii, de a dis-

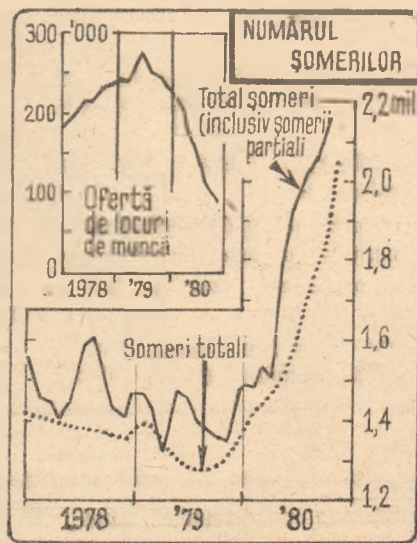
pune de aceeași bază materială și, deci, de a realiza, în cadrul asolamentelor unitare, aceleași producții au făcut posibilă și necesară unificarea prețurilor produselor agricole ale unităților agricole de stat cu cele practicate de unitățile cooperatiste. Au sporit substanțial, de exemplu, prețurile la produsele animale. Prețurile de producție la unitățile de stat, pe kg greutate vie, au crescut: la tineretul bovin în vîrstă de pînă la 3 ani și greutate de peste 400 kg, de la 14,35 la 17,50 lei; la porcine cu greutate între 101—110 kg, de la 10,50 la 14 lei; la batali de calitate I, de la 8 la 12,50 lei; la rațe, de la 12,45 la 17 lei; la găște, de la 13,50 la 21 lei. La laptele de vacă cu 3,5% grăsime, prețul de producție pentru perioada noiembrie-aprilie a sporit de la 190 la 210 lei/hl, la care se adaugă o primă de pînă la 100 lei/hl pentru creșterea producției medii și a livrărilor la fondul de stat cu peste 150 l față de anul precedent.

! NDEPLINIREA principalelor sarcini ce revin agriculturii în acest an impune să fie pregătită cît mai temeinic campania agricolă de primăvară. În centrul atenției oamenilor nuncii din agricultură stau, în această perioadă, încheierea executării arăturilor la culturile de primăvară și a lucrărilor de plantații în vii și livezi, fertilizarea culturilor de toamnă cu îngrășăminte chimice și a ogoarelor cu îngrășăminte organice și chimice, condiționarea, tratarea și asigurarea semințelor, executarea ritmică și de bună calitate a reparațiilor la tractoare și mașini agricole. În zootehnie se urmărește permanent realizarea efectivelor de animale, a producției și a livrărilor la fondul de stat.

Țărănimea noastră, întîmpinînd cel de-al doilea congres al său, este hotărîtă să facă din anul 1981 un an de maximă și responsabilă angajare a forțelor umane și materiale de care dispun unitățile agricole și gospodăriile individuale, pentru realizarea exemplară a sarcinilor, pentru perfecționarea și ridicarea întregii activități la nivelul înalțelor cerințe ale actualei etape de dezvoltare economico-socială a țării.

Recrudescența șomajului britanic

ÎN ANGLIA din 12 persoane apte de muncă una este în căutare de lucru — semnaleză Departamentul Muncii, potrivit căruia la sfârșitul anului trecut numărul total al șomerilor britanici a crescut rapid depășind 2 mil. persoane (vezi graficul). Creșterea — apreciată drept „dramatică” — a numărului șomerilor este datorată în cea mai mare parte închiderilor masive de fabrici care au avut loc în special în semestrul doi al anului, pentru anul 1981

Sursa: Financial Times.

prevăzându-se o sporire în continuare, la 2,5 milioane, a celor aflați în căutarea unui loc de muncă. În ce privește proaspeții absolvenți ai diferitelor forme de învățământ aflați în căutare de lucru, numărul acestora se ridică la 111 mii, cu 61 mii peste nivelul de la sfârșitul anului 1979.

Ungaria — ridicarea eficienței construcțiilor de mașini

MODERNIZAREA structurii industriei constructoare de mașini din R.P. Ungară se exprimă, între altele, în faptul că în ultimele două decenii, față de o creștere de peste patru ori a întregii sale producții, cea de aparatură a sporit de peste cinci ori, iar cea de echipament pentru telecomunicații — de aproape zece ori, în timp ce producția de mașini și utilaje cu destinație generală, cea de articole din metal fabricate în masă s-au dezvoltat mai încet decît media pe ramură. Concomitent s-a mărit și exportul de produse ale construcțiilor de mașini, atingînd în 1979 un nivel de peste șapte ori mai ridicat comparativ cu începutul deceniului al șaptelea: aproximativ 80% din exportul de produse ale construcțiilor de mașini se îndreaptă spre țările socialiste.

Un rol important în dezvoltarea exporturilor ramurii îl joacă cooperarea internațională, în cadrul construcțiilor de mașini fiind aplicate, la începutul anului 1980, un număr de 36 de acorduri

multilaterale și 8 acorduri bilaterale de colaborare tehnico-științifică. Se consideră că, ținîndu-se seama de modificările ce au loc pe piața mondială, în viitor în cadrul construcțiilor de mașini din R.P. Ungară va fi necesar să se dezvolte cu prioritate industria electronică, producția mijloacelor de telecomunicații, a tehnicii de calcul și a celei destinate activității de conducere, a aparatului, să se extindă producția de mașini-unelte, să se diversifice producția industriei de automobile ș.a.m.d.

Industria chimică: pregătirea specialiștilor

ÎN URMĂTOARELE două-trei decenii, scrie revista americană **Chemistry and Industry**, activitatea profesională a specialiștilor în domeniul chimiei și a celor în fabricarea echipamentului tehnologic pentru industria chimică va fi marcată de următorii factori: necesitatea reexaminării principiilor fundamentale ale proiectării în scopul de a ridica eficiența produselor chimice și sistemelor tehnologice; capacitatea de a se adapta la materia primă existentă și de a trece la tehnologii fără deșeuri; luarea mai deplină în considerare a factorilor sociali de producție; utilizarea pe scară largă a calculatoarelor electronice în optimizarea proceselor de producție, în modelarea unor sisteme tehnico-economice sau proiectarea de noi genuri de produse și tehnologii.

Dintre principalele trăsături ale actualei pregătiri a specialiștilor în cauză, în viitor se vor menține și dezvoltă deosebi caracterul interdisciplinar al cunoștințelor acestora, pricepera de a folosi abordarea sistemică în formularea și analizarea problemelor, înțelegerea bazelor economice profunde ale organizării producției etc. În contextul celor arătate, revista amintită se pronunță pentru apropierea învățămîntului superior de condițiile reale ale producției, între altele, prin introducerea — ca element obligator al învățămîntului — a stagiaturii studenților în întreprinderi, ori prin organizarea, cu ajutorul specialiștilor din industrie, a unor seminarii facultative și conferințe tehnice în instituțiile de învățămînt superior, prin difuzarea revistelor de specialitate în rîndurile studenților, ș.a.m.d.

Viabilitatea întreprinderilor mici și mijlocii

DATELE privind activitatea industriei italiene în anul 1979 ilustrează faptul că rolul motor a revenit întreprinderilor mici și mijlocii. După cum se vede din tabelul alăturat, cele mai bune rezultate la doi indicatori de bază ai activității au înregistrat nu marile companii dintr-o serie de ramuri industriale de bază (metalurgia, construcțiile de automobile, chimia ș.a.), ci întreprinderile mici din ramuri cu ponderi în general în descreștere în producția industrială a țării capitate dezvoltate.

	Prezenta în suma vânzărilor pe ramură	Sporul producției în 1979 față de nivelul din 1978	Creșterea exportului în 1979, față de nivelul din 1978
Întreprinderi mici *)			
din industria			
— pielăriei	59	13	20
— a încălțămîntei	49	10	38
— textilă	32	14	15
— de confecții	23	14	27
— de mobilă	57	17	39
— alimentară	38	8	53
Întreprinderi mari **)			
din industria			
— metalurgică	86	1	-2
— de automobile	95	2	8
— chimică	92	7	9
— de fibre sintetice	98	1	1

*) Avînd între 20 și 99 salariați; **) Avînd peste 300 salariați.

Sursa: „Business Week”, nr. 2 632, 1980.

În deceniul al optulea efectivul persoanelor ocupate în întreprinderile industriale mici și mijlocii (respectiv avînd între 20 și 500 de salariați) a sporit în industria italiană cu 35%, fapt explicat printr-o serie de factori de „supraviețuire”, ca o mai bună capacitate de manevrare și adaptare la modificările conjuncturale, calificarea superioară a muncitorilor, productivitatea mai ridicată a muncii etc., în comparație cu marile companii. Totuși, ele rămîn vulnerabile în concurența cu marile companii, îndeosebi în ramuri ale tehnologiei de vîrf.

O ramura fruntașă a industriei R. P. Mongole

ÎN R.P. MONGOLĂ, țară în care creșterea animalelor a constituit, de-a lungul veacurilor, ocupația tradițională a marii majorități a populației și ramura de bază a economiei naționale, s-a dezvoltat în anii puterii populare și o modernă industrie de prelucrare a cărnii. Numai în perioada 1970—1979, datorită punerii în funcțiune a unor noi capacități de producție și reconstruirii celor existente, volumul producției globale a acestei ramuri industriale a crescut cu 185,4%, ea furnizînd 38,7% din producția globală a industriei alimentare și 8,9% din întreaga producție industrială.

Un rol important în implementarea realizărilor tehnico-științifice în industria de prelucrare a cărnii și în ridicarea eficienței sale îl joacă activitatea Centrului de cercetare și experimentare de pe lângă industria alimentară a R.P. Mongole, care dispune de un însemnat număr de laboratoare și secții experimentale. Colectivul de cercetători se ocupă îndeosebi de problemele folosirii raționale a resurselor de carne, în scopul lărgirii sortimentului și ridicării calității produselor. Se apreciază că una dintre principalele căi de sporire a eficienței industriei de prelucrare a cărnii în R.P. Mongolă o constituie atenuarea caracterului său sezonier, respectiv prelungirea funcționării întreprinderilor cu 2—3 luni pe an prin crearea unor unități de îngrășare a vitelor.

Revista ECONOMICA

Ediție de Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale — Institutul Central de Cercetări Economice

Sumarul nr. 5 din 30 ianuarie 1981

Sărbătorirea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, cu prilejul aniversării zilei de naștere	
— Scrisoarea Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.	1
— Telegrama Institutului Central de Cercetări Economice	3
— Poporul întreg, animat de cele mai alese sentimente de dragoste și înaltă prețuire, își omagiază președintele	4
— O concepție originală cu privire la conducerea societății de către partid și la adâncirea democrației socialiste (Mihai Chiorean)	6
— Omul, scopul și rațiunea tuturor activităților economico-sociale (Roman Crișan)	8
ECONOMIE NAȚIONALĂ	
— Întrecerea socialistă — participare amplă, responsabilă la realizarea exemplară a planului (Dan Condrea)	10
— Concentrarea eforturilor pentru accelerarea punerii în funcțiune a obiectivelor de investiții (Gh. Ruscănu)	11
— Stimularea suplimentară, prin premii speciale, a depășirii producției fizice în industria extractivă (D. Gheorghe)	13
— Noua revoluție agrară — producție, productivitate, eficiență economică (II) (Ovidiu Popescu)	14
— Controlul oamenilor muncii în perfecționarea serviciilor pentru populație (Gh. Ștefan)	15
— Utilizarea noilor surse de energie — obiectiv de mare însemnătate în dezvoltarea economiei (Traian Gîrba)	16
CONDUCERE-ORGANIZARE	
— Tipologia serviciilor turistice, instrument pentru perfecționarea organizării și conducerii unităților prestatoare (Ion Bodolan)	18
TEORII-IDEI	
— Conceptul general de structură economică (I) (Aurel Iancu)	20
— Școli ● curente ● economiști. Limite ale principiului avantajului relativ în comerțul internațional (II) (Sultana Sută-Selejan)	22
ÎN SPRIJINUL CANDIDAȚILOR LA EXAMENUL DE ADMITERE ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL ECONOMIC SUPERIOR	
— Producția de mărfuri în socialism (Dan Nițescu)	25
ECONOMIE MONDIALĂ	
— Permanențe inflaționiste în cadrul O.C.D.E. (N. Popov)	27
— Tendințe-conjuncturi	28
— Determinarea opțiunilor metodologice — o etapă importantă în stabilirea strategiilor de dezvoltare (Costea Munteanu)	29
— Mondorama	31
ÎN SUPLEMENTUL NUMĂRULUI: Consultații în ajutorul celor ce studiază în învățămîntul politico-ideologic	

IN THIS ISSUE

— An original conception on the party's leading role and the deepening of the socialist democracy (Mihai Chiorean)	6
— Greater stimulation, through special prizes, to overpass the volume production in the extraction industry (D. Gheorghe)	13
— Usage of the new energy sources — important objective in the economic development (Traian Gîrba)	16
— The general concept of economic structure (I) (Aurel Iancu)	20
— Schools ● trends ● economists. Limits of the principle of relative advantage in international trade (I) (Sultana Sută-Selejan)	22
— Methodological options — an important stage in setting up the development strategies (Costea Munteanu)	29

DANS LE NUMERO

— Une conception originale sur le rôle dirigeant du parti et sur l'approfondissement de la démocratie socialiste (Mihai Chiorean)	6
— La stimulation speciale supplémentaire du dépassement du plan de la production matérielle dans l'industrie extractive (D. Gheorghe)	13
— L'utilisation de nouvelles sources d'énergie, objectif important du développement économique (Traian Gîrba)	16
— Le concept général de structure économique (I) (Aurel Iancu)	20
— Ecoles ● courants ● économistes. Limites du principe de l'avantage relatif dans le commerce international (Sultana Sută-Selejan)	22
— Les options méthodologiques — une étape importante dans la détermination des stratégies de développement (Costea Munteanu)	29

ИЗ СОДЕРЖАНИЯ

— Оригинальная концепция относительно руководящей роли партии и углубления социалистической демократии (Михай Киорян)	6
— Дополнительное поощрение, посредством специальных премий, перевыполнения заданий по физической продукции в горнорудной промышленности (Д. Георгье)	13
— Использование новых источников энергии — задача большой важности в развитии экономики (Траян Гырба)	16
— Общий концепт экономической структуры (I) (Аурел Янку)	20
— Школы ● течения ● экономисты. Пределы принципа относительной выгоды в международной торговле (II) (Султана Сутă-Сележан)	22
— Определение методологических опций — важный этап в установлении стратегий развития (Костя Мунтяну)	29

ÎN ATENȚIA CITITORILOR

Continuă campania de încheiere a abonamentelor pe anul 1981 la „Revista economică“.

Prețul abonamentului: 260 lei anual. Pentru studenți, elevi, ca și pentru cursanții tuturor formelor de învățămînt politic și profesional, prețul abonamentului individual este de: 130 lei anual, 65 lei semestrial, 32,50 lei trimestrial.

Comenzile pentru abonamente se primesc de către oficiile P.T.T.R., factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi și instituții.

Încheind din timp abonamentul, vă asigurați primirea neretrupț a revistei și a suplimentelor sale specializate: „Curier economic-legislativ“, „Relații financiar-valutare și comerciale internaționale“, „Generalizarea experienței înaintate în unitățile economice“.

Redacția și administrația: 70159, București Bd. Magheru nr. 28—30 etaj I, sectorul 1. Cont I.S.I.A.P. 645 150 228 B.N.R.S.R. — filiala sector 1 București. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Științei“

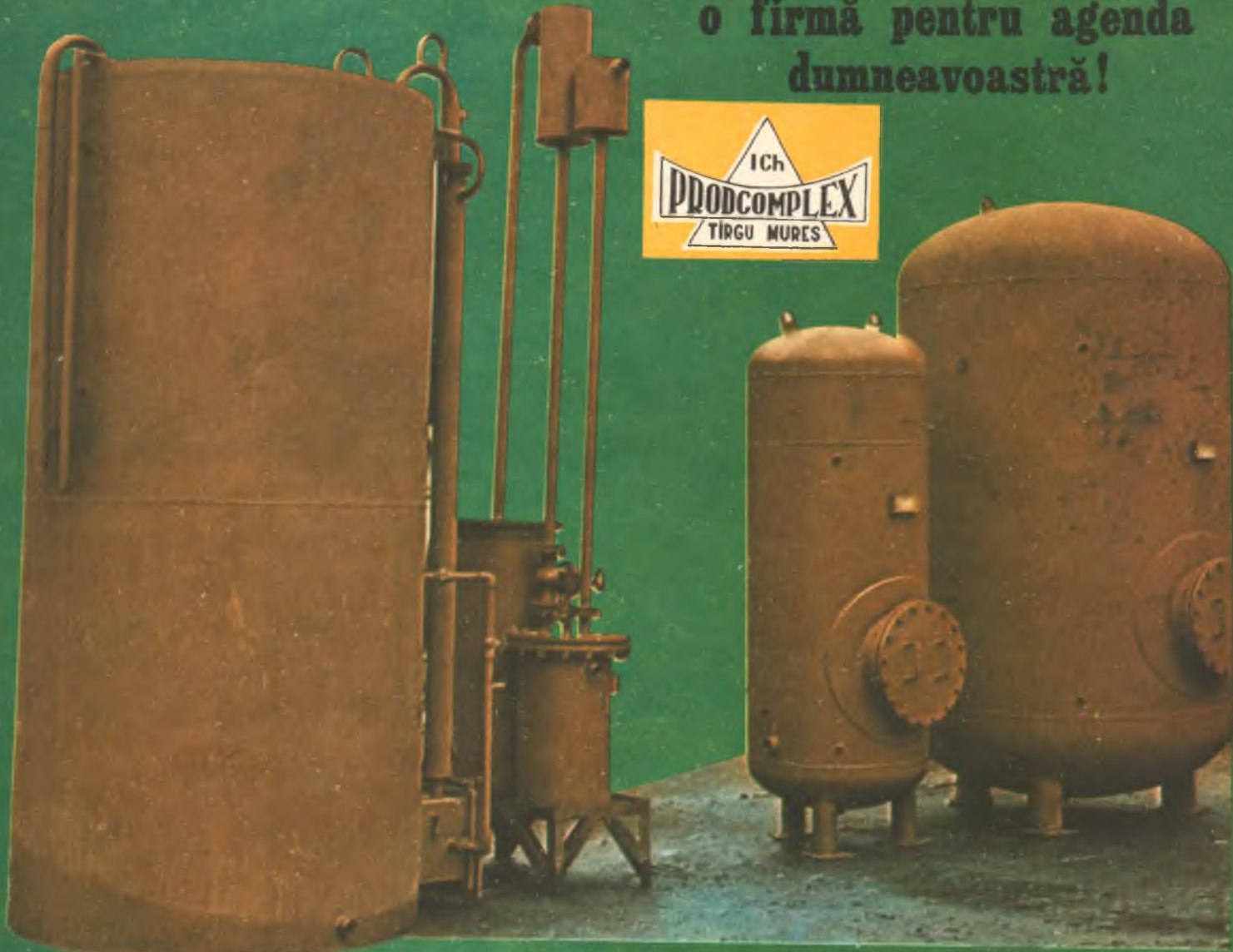
CONFECȚII PENTRU SPORTURILE DE IARNĂ

La toate magazinele specializate în desfacerea articolelor sportive și în marile magazine universale :
COSTUME DIN RELON COMODE ; IMPERMEABILE ; HANORACE ; PULOVERE CĂLDUROASE CU MODELE JAQUARD ; FULARE ȘI CĂCIULI TRICOTATE ; PRECUM ȘI ÎNCĂLĂMÎNTE ADECVATĂ.

Echipamentul modern pentru schi sau săniuș vă
-porește buna dispoziție și confortul în orele de
destindere din vacanțe sau de la sfârșitul săptămânii.

„PRODCOMPLEX“ TG. MUREȘ

o firmă pentru agenda dumneavoastră!

Din bogata paletă de produse ale cunoscutei întreprinderi țirgureșene, am selectat astăzi noutățile de ultimă oră :

— **PRODUSE DIN POLIESTERI ARMAȚI CU FIBRĂ DIN STICLĂ** : aripi și componente pentru autovehicule ; panouri pentru vagoane ; elemente pentru autotrigorifice și alte circa 100 de produse și tip-dimensiuni, realizate în premieră, remarcându-se printr-o serie de calități ridicate : gradul de armare — 22—25%, greutatea specifică — 1,3—1,6 gr./cm³ ; rezistența la tracțiune min. 550 daN/cm².

— **DIVERȘI RECIPIENȚI ȘI PRODUSE PENTRU INSTALAȚII TERMICE** :

- generatoare de acetilenă de 5 și 10 mc/h tip G.B.S. cu debitul de 5 și respectiv 10 mc, presiunea nominală 0,2 Kgf/cmp (daN/cmp) ;
  - hidrofoare de la 250 la 5 000 l PN 6 și PN 10 ;
  - schimbătoare de căldură pînă la 100 mp și PN — 16 (daN/cmp) ;
  - rezervoare de combustibil pînă la 50 mc. ;
  - boileri pentru prepararea apei calde de la 100—5 000 litri — PN 6—10 (daN/cmp) ;
- și alți diverși recipienti sub presiune pînă la 16 (daN/cmp) și Ø 4 000 mm.

